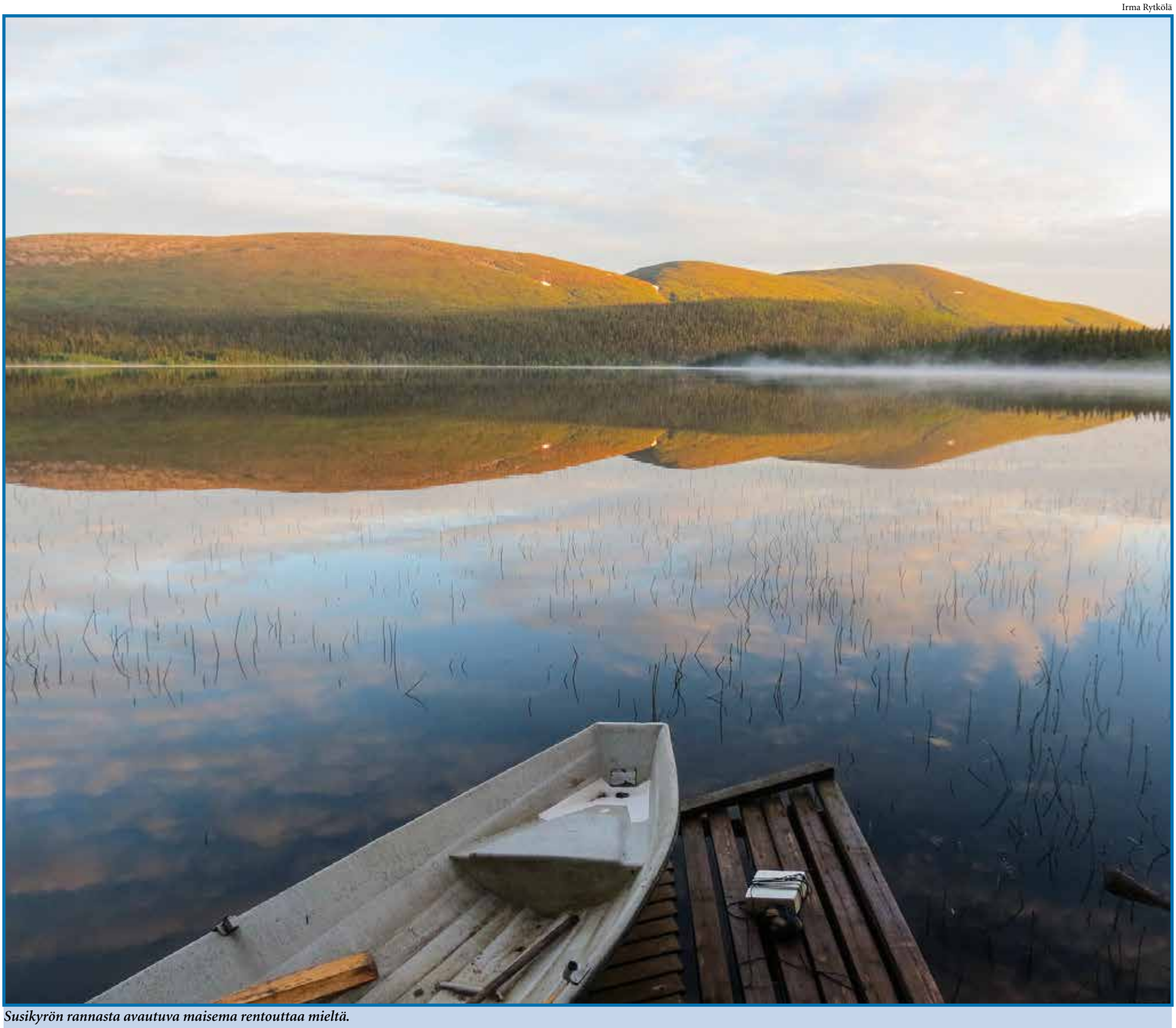
Tunturilatu

2/2014

Irma Rytkölä

Susikyrön rannasta avautuva maisema rentouttaa mieltä.

Kesä kutsuu tuntureille

Teräväpäinen Solvågtind 3

Lippu salkoon Nanoqissa 5

Marianpäivät Hetassa 8–9

Kuvernöörin tarina jatkuu 12

PUHEENJOHTAJALTA

Kevähanget vetivät väkeä Susikyröön

Lehden ilmestyessä kevät eteläisessä Suomessa alkaa olla lopuillaan, mutta Susikyrön yli puolimetriset hanget hohtavat valkoisuuttaan ja houkuttelevat hiihtämään. Vuontisjärven teräsjään paksuus oli vajaa metri ja vaati pilkkireiän kairaajalta käsivoimia.

Tunturilatulaisilla on liikunnallisesti valinnan mahdollisuuksia. Susikyrön eri rakennusten välillä luikertelevat tallatut polut ovat hieman eri paikoissa kuin ennen johtuen Pekan-Oskarin käytöstä.

Uskon, että tulevina vuosina polut vain vahvenevat.

Huoltorakennuksen käytöstä kerätään kokemuksia ja kämppätoimikunta tulee tekemään hienosäätelyä ohjeisiin.

* * *

Kevätpäivät Pietarsaaressa ovat jo historiaa. Arktinen museo Nanoq oli varsin mielenkiintoinen ja tunturilatulaisille sopiva, ajatuksia herättävä paikka. Suurella kunnioituksella tutustuimme Pentti Kronqvistin elämäntyöhön. Kiitos isännälle ja vihtalaisille järjestäjille, kun saimme tulla vieraaksenne.

* * *

Vuosikokouksessa hyväksyttiin uudistetut kämppä- ja avainsäännöt. Sääntöjen käsittely sujui asiallisesti ja joustavasti. Johtokunnan esitys hyväksyttiin pienin muutoksin ja lisäyksin.

Yksittäisten patjapaikkojen varaus tuo lisäarvoa kämppien käyttöön, mutta edelleen alueiden ja kämppien käyttö on kaikille tunturilatulaisille vapaata.

Uudistetut säännöt tulevat voimaan kesäkuun alusta.

Vuosittaiset maksut on vahvistettu viime vuoden syyskokouksessa.

Helmikuun aikana kotisivuillamme ollut mahdollisuus ottaa kantaa sääntömuutoksiin sai hyvän vastaanoton. Kuukauden aikana 30 jäsentä kertoi hyvin perustellut mielipiteensä, joista yhteenveto esitettiin vuosikokouksessa.

Jäseniltä saatu palaute mahdollisuudesta osallistua asioiden käsittelyyn netissä oli niin positiivinen asia, että tällaista toimintaa jatketaan.

* * *

Alppaksen vieraana Kesäpäivillä elokuussa Tunturiladun johtokunta jalkautuu ja haluaa tulla lähelle jäseniä keskustelemalla ja vastaamalla jäsenten esittämiin kysymyksiin.

Kysymyksiä, mielipiteitä ja ehdotuksia voi esittää jo etukäteen kotisivuillmme. Heinäkuussa netistä löytyy palsta kyselyjä ja mielipiteitä varten.

Kesäpäiville ovat kaikki tervetulleita tapaamaan tuttuja, muistelemmaan ennen tapahtuneita ja suunnittelemaan uusia tapaamisia. Tapahtumat antavat uutta intoa ja virtaa oman toimintaan.

Joka kerta tapaamisista palattuani minulla on ollut hyvä ja vireä mieli.

* * *

Suomen Ladun kevätliittokokouksessa OPM:n huomionosoituksen tunturilatulaisista saavat Paavo Kramsu, Pentti Vainio, Iitu Gerlin, Pekka Kallio, Hannu Liljamo, Panu Loisa ja Olavi Oinonen.

Tunturilatulaiset halaukset jokaiselle.

* * *

Kiinnostus heinäkuussa Susikyrössä järjestettävään Vauvasta vaariin -leiriin on melkoisen suuri tunturilatulaisten keskuudessa. Kaikki mahtuvat mukaan. Suomen Ladun toivomuksesta leirille otetaan mukaan muutamia perhekuntia muista yhdistyksistä. Ilmoitus oli Latu ja Polku -lehdessä ja ensimmäisen viikon aikana on tullut jo kuusi kyselyä mahdollisuudesta osallistua leirille.

Onko tällaiselle toiminnalle laajempikin tarve – sitä pitää pohtia perusteelliseti ennen päätösten tekemistä.

* * *

Hyvää kesää jokaiselle!

Tavataan messuilla, Vavaleirillä, Kesäpäivillä, kämpillä, vesillä,metsissä, tuntureilla, Susiaisissa, marjassa, ihan missä vain liikummekin.

Ja mehän liikumme.

Raimoi

KANNESTA KANTEEN

Upea kirja susista

Suomalaisen petoeläinkuvauksen uranuurtaja **Lassi Rautiainen** on kuvannut, kirjoittanut ja julkaissut upean susista ja muistakin petoeläimistä kertovan **Taistelijat** – tieto- ja kuvakirjan.

Rautiainen on ollut tahdonhaluinen ja kärsivällinen. Vuonna 1978 hän halusi nähdä vilauksen karhusta ja 1980 –luvun lopulta lähtien hän on istunut yksin ja asiakkaiden kanssa Kuhmossa kuvaamassa haaskoille tulevia karhuja ja ahmoja.

Mutta susi antoi odottaa aina heinäkuuhun 1992, jolloin Rautiainen näki aamuyön usvassa ensimmäisen suden. Sen jälkeen hän on matkustanut useaan maahan kuvaamaan susia.

Susien säännöllinen havainnointi alkoi Kuhmossa 2003, jolloin alfapari näyttäytyi ensimmäisen kerran kuvauskojun edessä. Sen jälkeen susia on ollut enemmän ja kaikille susille on annettu nimi, jotka ovat kuvaajankin kannalta osuvia ja kuvaavia, kuten Ilkeäsilmä, Vaalea tyttö, Perseenpurija ja Pieni rohkea.

Kuvauskojusta on voinut seurata susien tiivistä yhteistyötä. Kun haaskalla on ollut karhu, niin vain susien pikainen katse toisiinsa ja ne ikään kuin päättävät tällöin, että nyt ajetaan karhu pois. Ja jo minuutin päästä karhu on häipynyt ja sudet ovat haaskan valtiaita.

Ärsyyntynyt karhu on nopea, mutta aina sudet ovat onnistuneet hyppäämään pois karhun tassun edestä. Susi on säyseä eläin, jolle on merkillistä, että se ei puolusta pentujaan. Muistan itsekin vuonna 1997, kun Latviassa pidin susien pentuja sylissäni, ne alistuivat, eivätkä tehneet mitään.

Lassi Rautiainen on kuvannut susia vuodesta 1992 lähtien.

Kirjassa on mielenkiintoisia kertomuksia kuvin höystettyinä susiperheiden elämästä. Samalla tulevat tutuksi muutkin haaskavieraat, kuten karhu, ahma ja korppi sekä maa- ja merikotka.

Kuvista näkee hyvin, kuinka erilaisia sudet voivat olla. Niiden väritys, pään muoto ja olemus vaihtelevat. Maailmallahan susia on valkoisesta lähes pikimustaan, mutta Suomessa tyypillinen väritys vaihtelee tummanharmaasta harmaaseen ja joillakin voi olla hieman kellertävää kyljissä ja päässä

Kirjan lopussa on mielenkiintoisia artikkeleita väärennetyistä susikuvauksista.

Kirjan tieteellistä faktaa lisää maamme tunnetuimman susiasiantuntija **Ilpo Kojolan** kertomus Kuhmon susista, susien DNA-tietämyksestä, saaliseläimistä ja susien tulevaisuudesta.

Rautiainen on tehnyt upean susikirjan, joka on näkemistäni susikirjoista ehdottomasti upein, siinä on omakohtaista kokemusta ja petoeläinkuvauksen pioneerihenkeä, josta on syntynyt oma matkailuhaarakin, petoeläinmatkailu.

ArctiaMedian julkaisema 160 –sivuinen kirja on laatutavaraa, jota voi suositella jokaisen tunturilatulaisen luettavaksi ja tunturisusien peruskirjaksi.

Antti Karlin

Owla lumisessa Saltfjellet-Svartisen kansallispuistossa

Aamuna aurinkoisen perjantain 28.3. Oulun linja-autoasemalta hovikuljettajamme Kimmo Valpun ohjaama bussi lähti kohti Norjaa keräten hiihtovaeltajia Oulusta, Kellosta ja Haukiputaalta. Tornion ABC:ltä tauon kera saimme kaksi vaeltajaa joukkoomme. Ahkiot peräkärryssä ja vaeltajat bussissa siirryimme Kalle Kustaan valtakuntaan suuntana Arvidsjaure, jossa lounastimme Hotell Lapponiassa makoisaa Fish och chips på röding från Malgomaj sjön med skagen.

Arjeplogin kautta kaarroimme kohti Norjaa ohittaen huikean oikealle jääneen Junkerdalin sekä edessä taivasta kohti kohoavan tappimaisen 1561 metriä korkean Solvågtindin. Lumen lopulta loppuessa majoituimme Roklandissa Nordnes Camp & Bygdesenteriin, jossa on sikin sokin norjalaisia asuntovaunuja ja -autoja, joiden kylkeen on ”naulattu” ns. naulatelttoja, joiden kaltaisia on nähtävissä lukuisia myös Kilpisjärvellä.

Lauantaina runsaan aamupalan jälkeen matkasimme Bolnaan asemarakennuksen viereen. Ahkiot kannoimme radan yli ja valmistauduimme tiukkaan nousuun kohti tunturia.

Vaellus oli alkanut. Suuntana 8,8 kilometrin päässä oleva Raudfjelldalskoia. Vastatuulessa ja paikka paikoin pienessä lumituiskussa pidimme ison kiven suojassa lounastauon ja jatkoimme ylämäkeen kohti skoiaa.

Ohitettuamme tunturissa Napapiiri-merkin olimme Raudfjelldalskoian luona. Telttojen pystytys ja suojassa kaminaan tulensytytys saadaksemme vaatteet ja kengät kuiviksi sekä iltaruokailua ja valmistautumista levolle pikkupakkasessa.

Aamunkoitteessa kesäaikaan siirtyneenä jatkoimme kohti Krukkistuaa. Matkalla tapasimme iäkkään mieshiihtäjän, joka kertoi suunnittelemamme paluun Russånesissa olevan pyllymäkeä kohti lumetonta laaksoa. Lisäksi tapasimme kymmenen hengen norjalaisryhmän muutaman koiran kanssa ja vaihdoimme ajatuksia matkasta.

Saavuttuamme Krukkistualle totesimme tuvan lukkojen olevan erialaisille avaimille kuin meillä olevien Norjan tupien avaimet. Onneksi tuvat lukuun ottamatta reittimme viimeistä tupaa ovat lukitsemattomia.

Majoituimme kahteen eri tupaan kahden teltan noustessa pystyyn. Tuvalla on ulkorakennuksessa sauna kera Harvian kiukaan. Tuvissa olevat aurinkopaneelit mahdollistavat sähkövalot ja radion kuuntelun.

Yön jälkeen heräsimme pikkupakkaseen ja lumisateeseen sekä aamutoimiin. Matkan jatkuessa kohti Saltfjellastua nousimme ylemmäs tunturiin. Tupa oli joen toisella puolella joten päätimme olla menemättä sinne jatkaen ruokatauon jälkeen kohti Midtistuaa, jonne oli matkaa viisi kilometriä.

Laskeuduimme järvelle hiihtäen sitä pitkän sillan näkyessä oikealla. Kaksi tupaa näkyi kilometrien päähän isoina kivinä, joita lähestyessämme ilmestyivät niihin savupiiput. Toisessa tuvassa oli norjalaispariskunta viiden ulkona olevan vetokoiran kanssa.

Maisemat olivat huikeat. Tulimme viettämään tuvilla kaksi päivää. Meidän oli tehtävä päätös jatkammeko eteenpäin pyrkien tulevana perjantaina tien varteen Russånesissa. Lukuisista eri vaihtoehdoista päädyimme että hiihdämme takaisin Bolnaan. Täten meillä jäi käymättä tuvat Bjellåvasstua ja Jordbruhytta.

Lepopäivän jälkeen osan meistä tehtyä huiputusreissun ja osan hiihdeltyä tunturissa lähdimme palaamaan Bolnaan. Saavuttuanne Krukkistualle majoituimme kahteen tupaan ja haimme läheisestä joesta raikasta tunturipurojen vettä. Illalla osa meistä saunoi Harvia-kiukaan lämmössä 100 Norjan kruunun arvoisesti per saunoja.

Aamulla pikkupakkasessa ja uudessa lumessa matkamme jatkui kohti Raudfjelldalskoia. Pitkän nousun selvitettyämme saavuimme suojan lähelle.

Pystytimme teltat ja kuivatimme suojassa vaatteita. Iltasella suojassa ristiseiska, tuppi ja noppapeli sujuivat rattoisasti ennen nukkumaan menoa.

Aamutoimien jälkeen viimeinen osuus Bolnaan, jonne laskeuduimme ahkioita vetäville haastavassa rinteessä. Savotan

Hannu Liljamo

Jonossa kohti Midtistuaa.

ahkiot tuottivat ongelmia laskussa mutta ahkioiden mersulla Fjellpulkenilla H-aisan kera laskut sujuivat sutjakkaammin.

Olimme rautatien varressa. Ylitettyämme radan tovin odotuksen jälkeen Kimmo Valppu saapui meitä noutamaan majapaikkaamme.

Suihkuun ja puhtaat vaatteet päälle laitettuamme illallisella söimme norjalaisia perinneruokia mm. valasta maultaan muistuttaen maksakastiketta, lihapullia ja sakeaa hernekeittomuhennosta sekä useanlaista makeaa hyytelömäistä vanukasta kahvin kera. Nam.

Vietettyämme yön samoissa tuvissa kuin tullessa lähdimme aamupalan jälkeen kotimatkalle. Se sujui mukavasti kunnes Alvsbyssä linja-auton laturinhihnat irtosivat hihnojen kiristäjän kadottua matkan varrella.

Matkaa emme siten enää kyenneet linja-autolla jatkamaan moottorin lämpötilankin noustessa uhkaavasti. Pitkien pohdintojen ja paikallisessa grillissä ruokailun jälkeen päädyimme vuokraamaan kaksi henkilöautoa, jonka toisen peräkoukkuun kiinnitimme peräkärryn ja suuntasimme kohti Torniota, jossa Kimmon hankkima linja-auto odotti meitä.

Kahden vaeltajan jäädessä Tornioon jatkoimme linja-autolla kohti Oulua. Heinäkuussa tulemme palaamaan samoihin maisemiin kesävaelluksen merkeissä. Nähtäväksi jää jaksammeko odottaa vaellusreitin näkemistä lumettomana ja hienojen norjalaisten tupien tunnelmaa.

Hannu Liljamo
Owla

Kuulumisia Oktalta

Alkuvuosi ja talvikin on jo takanapäin, talvi, joka jäikin melkein tulematta.

Nyt kukkii jo leskenlehdet ja krookukset tälläkin korkeudella , joten kesää kohti mennään kohinalla.

Suunniteltu oli kuluneelle talvelle monenlaista hiihtoretkeä, joita kaikkia ei pystytty toteuttamaan. Hiihdimme kuitenkin Paljakan latuja joissa lunta oli riittävästi.

Huhtikuun alussa olimme kolmen oktalaisen voimin ahkioiden kanssa hiihtämässä Inarijärven jäällä. Sielläkin lunta oli vähän, jää kiilteli ja ahkio kulki kevyesti.

Loppuvuodeksi meillä on suunnitelmissa kerhoiltoja, päiväretkiä ja vaelluksia entiseen tapaan.

Toukokuun lopulla on Kajaanissa Kainuun Erämessut jossa olemme yhdessä Kainuun latuyhdistysten kanssa esillä. Tekemässä tunnetuksi Suomen Ladun ja myöskin paikallisten latuyhdistysten toimintaa Kainuussa.

Oktalla on tietenkin retkeilyn ja lappitietämyksen tieto-ja kokemusvarantoa hallussaan joka pitää saada käyttöön. Tässä tapahtumassa sitä voi ”mainostaa”. Tavoitteena on tietysti myöskin uusien jäsenten saaminen. Pistäytykääpä Erämessuilla Kajaanissa 24 ja 25. toukokuuta.

Meillä on kunnia järjestää tämän vuoden Susiaiset ja siinähän sitä touhua riittääkin sopivasti kesäksi ja alkusyksyksi.

Paikaksi olemme varanneet Sotkamosta, Naapurivaaran Lomakeskuksen. Tämä sijaitsee lähellä Vuokattia, joen rannalla näkymät joelle, järvelle ja Vuokatin vaaroille.

Okta on päässyt keski-ikään joten sitäkin täytyy juhlistaa Susiaisten yhteydessä. Miten se jääkin nähtäväksi ?

Näihin kuulumisiin. Tavataan Susiaisissa, tervetuloa !

Aune

Odottavien äitien ja imeväisten paikka ei ole tunturissa

Ihmisten tieto ja kiinnostus omasta terveydestään on nykyaikana suuri. Hoidetaan kuntoa, tarkkaillaan syömistä, mittaillaan sydän- ja verisuonitautien riskitekijöitä.

Myös synnytysten turvallisuudesta yritetään pitää lisääntyvää huolta. Kun entisinä nomadiaikoina saamelaisvaimo saattoi joutua synnyttämään suksille, nykyinen terveydenhuoltosysteemi on keskittänyt synnytykset turvallisuussyistä isoihin yksiköihin.

Ivalon sairaalakaan ei enää kelpaa, vaan pitää mennä synnyttämään Rovaniemelle saakka. (Tässä tosin olen itse eri mieltä; kyllä synnytys on Ivalon sairaalassa turvallisempaa kuin taksissa). Tulevien äitien raskaudentilaa seurataan tarkoin, ja pienetkin poikkeamat hoidetaan.

Kukapa siis enää ottaisi mitään riskejä syntymättömän lapsensa tai pikkuvauvansa suhteen. Mutta niin vain on, että paitsi oma, myös syntymättömän lapsen henki ja terveys saatetaan vaarantaa ymmärtämättömästi, tai tavoittelemalla vaarallista ns. sankaruutta.

Luin taas tässä kiinnostuksella erään vaelluskertomuksen. Siinä muistiinpanoja oli tehnyt odottava äiti, alkaen raskausviikosta ”24 + 3” raskausviikkoon ”25 + 3” saakka (jolloin sikiö on jo elinkelpoinen ja sairaalaolosuhteissa hoidettavissa).

Kämpissä yövyttiin, mutta oli pitkiä päivävaelluksia, hankalaakin maastoa, ja jokien ylityksiä. Odottavalla äidillä jalat turposivat ja särkivät, vauhti oli muita hitaampi ja väsytti.

Olihan se minusta pelottavaa. Laittautuapa kauas vaellus- ja maastoautomatkojen päähän siinä siunatussa tilassa, kun lähin synnytyssairaala siis sijaitsee Rovaniemellä.

Raskaana olevahan on sinänsä terve, sanotaan. Kyllä on, mutta ei pitäisi luontoa kiusata. Ylenpalttinen fyysinen rasitus lisää keskenmenon riskiä, voi heikentää istukan verenkiertoa, aiheuttaa kohonnutta verenpainetta, munuaisvauriota, hallitsemattoman verenvuodon, kouristuksia, ynnä muuta riskiä sekä äidille että lapselle.

On tietysti ollut niin tärkeää ja ihanaa itse päästä Lapin retkelle, että tuleva äiti on sen tehnyt itsekkäästi ja syntymättömän lapsensa kustannuksella. Jos lopuksi kaikki meni hyvin, niin on Luoja varjellut, ja nuori äiti olkoon siitä hyvin kiitollinen.

Ymmärsiköhän hän ollenkaan mitä kaikkia riskejä hän otti? Jos peräti joku lääkäri oli antanut lähtöluvan, niin se kyllä tapahtui vailla mitään asiantuntemusta koskien niin vaellusretkiä kuin raskauden komplikaatioita. Retken vetäjä vielä iloitsi odottavan äidin mukana olosta: ”Toivottavasti kertomus rohkaisee muitakin nuoria tulemaan mukaan sopiville ”käyttäjäystävällisille” tunturikerhojen vaellusretkille”.

Käyttäjäystävälliset, kämppiin pohjautuvat retket ovat vallan OK, mutta ei sellaisillekaan tule houkutella lisää odottavia äitejä.

Retken vetäjällä on näissä asioissa iso vastuu, jos asianomaiset eivät itse ymmärrä. Velvollisuuteni lääkärinä on esittää tästä asiasta nyt julkinen, vakava varoitus. Itselläni on mittarissa yli 60 pitkää eräretkeä kaikkina vuodenaikoina, joten kokemuksessa löytyy.

Olen maastossa vaeltaessani tavannut myös nuoria pariskuntia, joilla on ollut pikkuvauva matkassaan kantorepussa, joko rinnan tai selän puolella.

Vauva kyllä kulkee mukana ja syö rintaa tai vauvanruokia. Mutta vauvalla voi olla kuuma ja paha olo, hyttyset syövät, tai palelee.

Ja entä jos vauva saa esimerkiksi ripulitaudin erämaassa? Siinä voi olla jo välitön hengenvaara.

Näissäkin tapauksissa itsekkäät vanhemmat toimivat omien halujensa mukaan ja unohtavat vauvan turvallisuuden ja mukavuuden.

Ei varmaankaan vauva ole pyytänyt päästä eräretkelle!

Odottavien äitien ja pikkuvauvojen ei kerta kaikkiaan ole järkevää mennä kauas erämaahan, vaan pitää pysyä lähellä sivistystä – kyllä lähipoluillakin voi retkeillä. Itsekkäiden aikuisten täytyy opetella ottamaan turvattomat jälkeläisensä huomioon.

Ulla Pihkala
Vanha johtajasusi
Lastentautiopin professori

Oktalaiset Inarinjärvellä

”Etäällä Pohjanmaalla hylätty järvi on”.

Halusimme,Aune, Heikki N ja minä, omin silmin nähdä, pitävätkö laulun sanat vielä paikkaansa.

Hiihtelimme ahkioiden kanssa pääsiäisen alusviikolla, siis parhaaseen hiihtosesonkiaikaan, Inarinjärven lounaisosassa yöpyen autiotuvilla. Reitti kulki Jääsaaren, Kaikunuoran, Kärppäsaaren, Kahkusaaren ja Petäjäsaaren kautta. Lähtö- ja paluupaikkana oli omalaatuinen komeista keloista rakennettu erähotelli Lapinleuku Nanguniemellä. Siellä olimme ainoat yöpyvät asiakkaat.

Autiotuvilla tapasimme kolme muuta yöpyjää: kaksi nuorehkoa pilkkijää Jääsaaressa ja jokavuotisen Inarin hiihtäjän Punaisella Tuvalla. Muut tuvat olivat ihan vain meitä varten. Tosin kämppäkirjoista näimme, että pari muutakin porukkaa oli hiihtämässä samoilla seuduilla.

Moottorikelkkailijoita nähtiin harvakseltaan ja yksi koiravaljakkoretkue kävi aterioimassa Kärppäsaaren nuotiopaikalla.

Tämä talvi oli huono sekä kelkkailijoille että koirille, koska aluksi oli paksulti pehmeää lunta, sitten järvi lainehti vesillä ja sen jälkeen tuli kirkas jää. Meidän retkemme aikaan jäällä oli suurimmaksi osaksi ohut ja kova, laineileva tai nystyräinen lumikerros. Hiihto vaati suksien hallitsemiseksi myös sauvojen voimakasta käyttöä.

Aune ja Heikki ottavat aurinkoa. Taustalla Punaisen tuvan uusi keskeneräinen venelaituri.

Päivät olivat enimmäkseen aurinkoisia ja kauniita ja karut kivikkoise ja kallioiset rantamaisemat upeita. Mutta muutamina päivinä jouduimme toki taistelemaan tosissa liukkaaalla jäällä vastatuulessa. Mutta sen mukavampi oli päästä saaren suojaan tervastulille keittämään nuotiokahvit ja paistamaan makkarat.

Jääluola jääsaaressa herätti monenlaisia mielikuvia muinaisista Lapin asukkaista ja ”ikijäästä”.

Voi helposti ajatella, että jäällä hiihto on yksitoikkoista. Kuitenkin jokainen päivä oli erilainen. Maisemat, jään ja lumen luonne ja kuvioitus, aurinko, pilvet ja tuuli vaihtelivat jatkuvasti ja se loi jokaiselle päivälle oman tunnelmansa.

Inarinjärvelle mahtuisi huomattavasti enemmän hiihtelijöitä ilman että järven eräamaaluonne häiriintyisi.

Tupia oli kunnostettu ja kunnostettiin parhaillaan erityisesti kalastusmatkailun tarpeisiin.

Koimme Inarinjärvellä leppoisan luontolomaviikon karunkauniissa maisemissa, saarissa, joista suurin osa on edelleen nimeä vailla ja joissa talvellakin tuoksui suopursu.

Sirkka-Liisa Markkanen
OKTA

Tunnelmapaloja kevätpäiviltä

Tuntuman arktiseen teemaan kevätpäiville tulijat saivat tullessaan Nanoq-museon alueelle ja hakiessaan majapaikkaansa. (Nanoq=jääkarhu)

Suurin osa asui eri majoissa (Isotupa, turvemaja, Rudin maja, korsu jne), eksoottisin nukkumapaikka taisi olla kirkon lattia. Muutamat olivat teltoissa rakennusten vieressä. Osa oli Fäbodanin talleilla B&B-majoituksessa ja joku Pietarsaaressa hotellissa.

Aurinkoinen kevätsää toivotti kaikki tervetulleiksi. Oli niin keväistä ettei suunniteltua hiihtoa, lumikenkäilyä tai jäällä kävelyä voinut ajatellakaan – ei lunta eikä jäätä ollut enää missään!

Perjantai-illan mittaan väkeä saapui, ohjelma oli vapaata – alueeseen ja toisiimme tutustumista, savusaunomista (tämä oli yllätystarjous) ja nakkisopan syöntiä. Näimme myös vanhoja filmejä Grönlannista.

Lauantaiaamu oli myös aurinkoinen, väkeä tuli aina vain lisää, kaikkiaan meitä oli 72 henkeä koolla.

Tunturiladun lippu löysi paikkansa komean lippurivistön reunasta. Kevätpäivät avattiin ja sitten kukin valitsi mieleisen vaihtoehdon, joko tutustuminen Nanoq-museoon perustajan ja johtajan **Pentti Kronqvistin** opastamana tai **Petri ”Pete” Mäkelän** mukana lenkille lähiympäristöön ja merenrantaan tai osa pyöri omia aikojaan alueella.

Hyvät kokouskahvit juotiin, jotta jaksetaan tehdä hyviä päätöksiä. Kevätkokouksen puheenjohtajaksi valittiin **Hanna-Mari Sinilehto** ja napakasti hän kokouksen veti, vajaa kaksi ja puoli tuntia niin tavanomaisten kevätkokousasioiden lisäksi oli hyväksytty kaikkien kiinteistöjen järjestyssäännöt, Aihkin säännöt ja vielä tukikohtien avain- ja käyttösäännöt.

Etukäteistutustuminen ja -kommentointi noihin johtokunnan tekemiin sääntöluonnoksiin helpottivat asioiden käsittelyä, kiitos kaikille asianosaisille tästä uudesta tavasta.

Savusaunan hyviä löylyjä otettiin ja muutenkin valmistauduttiin illan ohjelmaan. Ensin söimme hyvää lohisoppaa ja sitten illanviettoon.

Kari ”Vaiska” kertoi uudesta mielenkiintoisesta Arktisten alueiden koulutuspaketistaan. Toisena luentona Pete Mäkelä kertoi matkastaan Huippuvuorilla. Illan päätteeksi oli tietokilpailu arktisesta luonnosta ym. asiaan kuuluvasta. Voittajakolmikon välillä oli eroa, mutta tulokset olivat muuten tasaisia.

Ilman haltijat ajattelivat näyttää meille myös arktista kylmää säätä, sillä yön aikana maisema oli verhottu ohuella lumipeitteellä! Se ei tahtia haitannut, kun vielä oli aurinkoinen sää.

Aamupalan jälkeen oli taas valittavana joko tutustuminen Nanoq-museoon tai retki ympäristöön tai yhdessäoloa. Sitten lipun lasku ja voitiin todeta meidän siirtyneen keväästä talveen, mutta kai kevät pääsee taas voitolle parissa päivässä. Lähtökahvien jälkeen olikin kotimatka edessä.

Kiitokset etenkin Nanoqin väelle, tarjositte meille hyvät puitteet näiden päivien viettämiseen! Ja niin kuin joku kertoi nauttineensa lauantai-iltana näkemästään – majoissa valot loistivat ja piipuista nousi savu asumisen merkkinä, vaikka tilapäisenkin. Koko kylä oli kuin herännyt eloon!

Tulemme varmaan vielä isommilla ja pienimmillä joukoilla uudestaan.

Kiitokset myös kaikille järjestelyihin osallistuneille ja kaikille mukaan tulleille, mehän yhdessä loimme onnistuneen viikonlopun hyvällä yhteistyöllä ja positiivisella asenteella, hyvä me!

Marjut N ja Kaija M

Hannu Kauranen

Museon alueella oli turvemaja, Taustalla museorakennus.

Museonjohtaja Pentti Kronqvist (vas.), Nanoqin kunniapuheenjohtaja Reino Lammi ja Pete Mäkelä.

Tunturilatulaiset kuuntelivat tarkoin Pentti Kronqviastin luentoa museosalissa.

Kevätkokous alkamassa. Puheenjohtajana Hanna-Mari Sinilehto ja sihteerinä Iitu Gerlin.

Tunturiladun johtokunta ja toimihenkilöt 2014

Johtokunta

Raimo Pahkala, Okta, puheenjohtaja
Honkakatu 10, 87100 Kajaani
040 8396638, raimo.pahkala@nic.fi

Kari Halinen, Kuokte
Kytäjänkatu 21 A 1, 05830 Hyvinkää
040-5538855, kari.halinen@iki.fi

Paavo Kramsu, Logi
Lauklähteenkatu 6 B 41, 20740 Turku
040 7062 764, paavo.kramsu@pp.inet.fi

Pirjo Kukkonen, Kumpe
Kalevankatu 2a C25, 80110 JOENSUU
041 430 330, kukkonen.pirjo@gmail.com

Hannu Liljamo, Owla
Kaivospurontie 2, 90830 HAUKIPUDAS
044 322 3646, hannu.liljamo@gmail.com

Panu Loisa, Kavtsi
Konalantie 43a A 7, 00390 Helsinki
0400 708 243, panu.loisa@welho.com

Paul Pakarinen, Logi
Riutojankatu 10 E, 20360 TURKU
puh 050 5688703,
paul.pakarinen@pp.inet.fi

Pentti Vainio, Tsietsa
Soraharjuntie 18, 74510 IISALMI
050 66518, po.vainio@saunalahti.fi

Toimihenkilöt:

Iitu Gerlin, Kavtsi, sihteeri, nettivastaava
Halsuantie 5-7 C 41 00420 HELSINKI
040 707 4598 iitu.gerlin@kolumbus.fi

Pekka Kallio, Logi, kämppäisäntä
Annikinkatu 8, 20660 LITTOINEN,
050 527 2796

Tiina Loisa, Kavtsi, jäsensihteeri
Konalantie 43a A7, 00390 Helsinki
040 7789242, tiina.loisa@saunalahti.fi

Marja-Liisa Mäki, Alppas, taloudenhoitaja
Torikatu 10 A 6, 13100 HÄMEENLINNA
040 718 1719, marja-liisa.maki@pp.armas.fi

Satu Ojala, Geatki, tiedottaja
Pl 36, 32701 HUITTINEN
045 327 5650, satu.ojala@lauttakyla.fi

Aurinkoinen hiihtovaellus Kiilopäällä

Kopsusselältä oli komeat näkymät sekä Nattasten suuntaan että Saariselän itäosan mahtaville tuntureille.

Tämä oli nuoren kumpelaisen ensimmäinen hiihtovaellus sitten lukioaikaisten vaellusten.

Reissulle ehdin ilmoittautua jo edellisvuoden puolella heti kerhoon liittymisen jälkeen. Seuraavaksi ei ollut kuin odottaa lähtöä kohti lapin kevättalven hankia ja (toivottavasti) aurinkoa.

Ilta-askare: liiman ja ruuvien avulla side tarttui entistä lujemmin kiinni.

Pohjois-Karjalan tunturikerhon Kumpen hiihtoviikko järjestettiin 22–29 maaliskuuta 2014 Saariselällä ja Kiilopäällä, jolloin pakkasta voi olla useampiakin miinusasteita tai sitten ajalle voi sattua oikein keväiset ja lämpimät säät.

Meille sattui hyvät kelit koko reissulle. Saimme kokea tuulta ja tuiverrusta ja jonkin verran lumisadettakin, mutta onneksemme nämä sattuivat useimmiten hiihtomatkoille, jolloin vaihdoimme yöpymispaikkaa.

Hiihtovaellukselle meitä lähti kymmenhenkinen porukka: **Sinikka Kukkonen, Pirjo Ahonen, Kerttu Hirvonen, Pentti Huikuri, Katri Kosonen, Matti Nylander, Onni Voutilainen, Juho Salonen** ja minä. Tätä joukkiota johti ja vaelluksen reitin suunnittelusta vastasi **Jouko Koivu**, joka oli suunnitellut reitin ja päivähiihdot oikein mukaviksi ja pääsimme useampaan otteeseen hiihtelemään upeissa maastoissa ja reittien ulkopuolellakin silti tuntien että olemme tallessa ja hyvässä huomassa.

Iltatunnelmaa Lankojärvellä.

Reittimme oli karkeasti kerrottuna: Kiilopää – Suomunruoktu (jossa yövyimme kaksi yötä), Suomunruoktu – Tuiskukuru (jossa olimme toiset kaksi yötä), Tuiskukuru – Lankojärvi (viimeinen yö) ja lopulta Lankojärvi – Kiilopää.

Muuttopäivien jälkeen teimme pari kertaa pienemmällä porukalla maastoon iltahiihtolenkit ja säät suosivat silloinkin.

Kuvia tuli otettua suunnilleen koko reissulta 500 kappaletta, joista kylläkin valtaosa samasta maisemasta, mutta erilaisin valotuksin. Auringonpaiste ja lumen heijasteet saivat jotkut kuvat näyttämään että hiihtäisimme taivaassa. Mutta olihan meillä taivaallisen mukavaakin, ettei kamera kovin väärässä ollut maisemaa tallentaessa.

Kopsusselälle vanhoja lieveuomia myötäillen.

Muutoin teimme koko porukalla päiväreissuja mm. Tankapään suuntaan Kopsusselälle, kävimme hiihtelemässä Aitaojan kurun uomassa ja laskettelimme pitkin tunturin lakeja ja rinteitä. Vauhtia, pyllähdyksiä ja naurua ei reissulta puuttunut ja yksi kävi kokeilemassa – jokseenkin tahtomattaan myös avantouintia purossa lähellä Kopsusjärveä.

Ojan ylittämisen mahdollistavan rungon päällä oleva hanki petti Onnin jalkojen alta ja hän tippui ojaan suksineen päivineen. Vettä ei ollut onneksi paljon ja Tammakkolammen nuotiotulen, sekä tehokkaan auringonpaisteen ansiosta matkalainen kuivasi nopeasti eikä napannut flunssaa ojasta mukaan.

Sattumat ja tapahtumat eivät tähän loppuneet vaan yhdeltä hiihtäjältä oli irrota side suksesta. Ilmastointi- ja vahvan, mustan teipin turvin side teipattiin kiinni keskellä tunturimaastoa ja matka saattoi jatkua. Side saatiin ruuvattua kiinni näppärän, tuoreen kumpelaisen, Juhon avustuksella lämpimässä tuvan hämärässä muiden seuratessa tarkkaavaisina vieressä.

Lisäksi yhden muuttomatkan ja edellispäivän hiihtolenkin aikana lämpötilat nousivat niin paljon plussan puolelle, että suksien pohjaan alkoi tarttua lunta. Mutta onneksi useilla oli mukana pikaluistoa ja pienten huoltohetkien jälkeen oli suksissa taas luistoa.

Yöpymisistä mainitakseni, suurin osa vaeltajista yöpyi varaus-/autiotuvissa, mutta minä ja Jouko nukuimme omissa teltoissamme vaelluksen jokainen yö. Mutta viihtyi ulkosalla myös pari yötä Onnikin ja viimeisen yön myös Juho.

Revontulet jäivät reissulta näkemättä, mutta aurinkoa riitti niidenkin edestä ja loistava tunnelma kulki seurueen mukana koko vaelluksen ajan.

Kyllä täytyy nuorena, kohta 25-vuotiaana sanoa, että on näillä vaeltajilla sisua ja kuntoa, vaikka nämä kulkijat ovat päässeet samoilemaan jo paljon ennen kuin minua on ollut edes olemassa.

Lisäksi oli ihana huomata kuinka rakkaus luontoon, halu liikkua ja kuinka erilaisia, ainutlaatuisia persoonia oli reissussa mukana. Tämä muisto tulee olemaan sydämessäni aina ja jään odottelemaan uusia tulevia seikkailuja kumpelaisten matkassa.

Hyvää kesänalkua ja ihania luontohetkiä toivottaen

Anu Ovaskainen

Säät vaihtelevat - retkeilijät sopeu

Vaeltajat Haukiveden jäällä maaliskuun lopussa Linnasaarivaelluksella: Seppo, Maija, Anneli, Leena, Pirkko ja Hannu.

Njeallje oli hiihtovaelluksella Linnasaaren kansallispuistossa.

Kairankiertäjät ja Lapin vaeltajat ovat aina tottuneet jopa äkillisiin sään vaihteluihin.

Tänä talvena ovat aikaiset kevätsäät yllättäneet hiihtäjät ja hiihtotapahtumien järjestäjät etenkin Etelä- ja Keski-Suomessa.

Njeallje järjesti viime talvena (2013) talvivaelluksen Linnasaaren kansallispuiston maisemiin Haukivedelle Rantasalmella. 15–25 kilometrin päivämatkat lumisella jäällä upeiden kalliosaarten välissä oli elämys kaikille osanottajille. Yöt vietettin hienosti lakanoiden välissä ja ilta- ja aamuruokailut ravintolan pöydissä Porosalmen Järvisydämessä ja Oravin hotellissa.

Pois jäivät pitkät ajomatkat Lappiin ja palelevat varpaat laavussa. Senioripitoiselle 20-päiselle osanottajajoukolle tämä sopi hyvin.

Tänä talvena tehtiin sama uudelleen. Mutta, mutta: kevät tuli aikaisin ja suunnitelmat muuttuivat. Lumi oli lähes sulanut Haukivedeltä ja jäätkin olivat heikonlaisia.

Tämä ei tehnyt kymmenen hengen vaeltajajoukkoa murheelliseksi. Nyt mennään säiden mukaan.

Torstaina 20.3. oli retkiluisteluradan vieressä lunta sen verran, että päästiin hiihtämään aina Pikku-Lappiin saakka.

Useimmat osanottajat koettelivat myös retkiluistimia ja vetelivät melko hyvässä kunnossa olevaa luisteluratata huimalla vauhdilla. Päivän jälkeen sauna ja illallinen maittoivat kaikille.

Tarustoa ja taidetta saaliina Marianpäiviltä

Tunturiladun saamelaistoimikunta oli suunnitellut kaksiosaisen retken Lappiin; Susikyrössä vietimme neljä päivää hiihdellen lumisissa maisemissa sydäntalven pakkasissa ja sitten siirryimme Enontekiölle seuraamaan Marian päiviä majoittuen perinteikkäässä 90 vuotta täyttävässä Hetan majatalossa. Marian päivät saivat liikkeelle kahdeksan osanottajaa.

Susikyrössä paneuduin saamelaisten tarustoon lukien Pekan Oskarin pöydältä löytämääni uutta paikallisten yrittäjien lahjoittamaa kirjaa:

Ante Aikio, AIGI-SAAGA I Jänkäjärven syöverit (Granus Oy, 2013).

Taruston mukaan mustiin pukeutuva pimeyden jumala HAHTEZAN hallitsee tuntureiden yöpuolta, pahoja henkiä ja pimeää kaamosaikaa, jota olin kokemassa Aihkissa jouluviikon. Oli onnellista, että valon jumalatar NJAVEZAN voitti tänäkin vuonna kilvan tunturin takaa nousevasta ensimmäisestä auringonsäteestä.

Tämä päivän puolen haltija, joka sai näin auringonsäteen hallintaansa on positiivinen ja avulias. Hän hallitsee hyviä henkiä ja yöttömän yön aikaa sekä rakastaa lämpöä ja valoa, joita hän jakeli meille aurinkoisina päivinä koko viikon. Öisin Hahtezan piti luontoa otteessaan nostaen pakkasen jopa -25 Celsiusasteeseen.

Taistelu jatkui, mutta puoliltapäivin oli aurinko joka päivä voitolla ja lämmitti hiihtäjiä Raattaman laduilla.

Jumalat eivät voineet itse taistella valonsäteen noutamisesta vaan heidän eläväiset apurinsa tekivät sen. Tuulenjumala Biegga oli luonut Kultaisen naalin "valonnoutajaksi". Se pystyi noutamaan säteen varjon puolelta joutumatta pimeyden voimien vangiksi. Mutta Hahtezanin oli onnistunut vangita Kultainen naali pimeälle puolelle. Silloin Aigi oli kutsuttu apuun Aigi onnistui tuomaan valonsäteen pimeältä puolelta taisteltuaan siellä sinnikkäästi henkensä kaupalla.

Kirjassa kerrotaan että säteen tuoja Aigi pelastui Inarin tuhossa, kun hänen sisarensa laski Aigin komsiossa Anarjärven laineitten vietäväksi kuin Mooseksen ikään. Saivon välipohjan alla elävät hyvät haltijat ja itse Saivon tytär lähetettiin pelastamaan Aigi, joka kasvoi osittain Saivomaailmassa osittain Eläväisten maailmassa ja oli sukua haltijoille.

Hetassa oli Tunturi-Lapin luontokeskukseen Skierraan koottu vaikuttava katsaus enontekiöläistä taidetta.

Luonnosta raameihin näyttelyssä oli esillä 28 työtä, jotka edustivat neljäätoista taiteilijaa. Kaikki taiteilijat ovat enontekiöläisiä joko harrastajia tai ammattilaisia. Eniten ihastelin **Elli Mäkisen** akvarelleja ja tarkastelin **Keimo Eiran** öljyväritöitä sekä **Maarit Anunnin** ja **Paula Alatörmäsen** valokuvia luonnosta.

Skierrassa oli esillä myös lasten taidetta ja lasten musiikituokio, jota ohjasi saamelaiskäräjien jäsen **Petra Magga-Vars**. Ritvis sai yleisöstä bongatuksi saamelaiskäräjien puheenjohtajan **Klemetti Näkkäläjärven.**

Kolmas kulttuurikokemus oli saamelaisteatterin esitys Hetan yläasteen liikuntasalissa, joka oli täynnä yleisöä. Työryhmä Igor Gaup, **Jarkko Lahti, Mary Sarre** ja **Tiina Weckström** olivat laatineet esittämänsä näytelmän AILLOHAS – Auringon poika, joka kertoi Nils Aslak Valkeapään elämästä.

Esitys oli hyvin pelkistetty ja "turkkamaisesti" esitetty kärjistetty kuva Nils Aslak Valkeapäästä, jonka läheiset eivät ole olleet ihastuneita tähän esitykseen

Erityisesti välit vanhempiin oli kärjistetty turhan jyrkiksi, mikä ei kuvaa todellista herkkää taiteilijaa.

Marian päivillä saamelaiset kisaavat Ounasjärven jäällä taidoissa, joita jo taruston mukaan on tarvittu jo ensimmäisen auringonsäteen pyydystämisessä kuten suopungin taito- ja nopeusheitossa sekä poron ajamisessa ilman rekeä ja reen kanssa.

Markkinoille saamelaiset tulevat tapaamaan toisiaan toiset kaukaakin kuten Karesuvannosta asti aviopari **Kalevi Turpeenniemi** & **Anna-Reetta Niemelä**. Tuuli halusi ostaa tinalankaa ja sai hyvän vihjeen Ritviksen haastattelemalta Anna-Reetalta.

Marianpäivien osanottajat Tunturiladusta.

Klemetti Näkkäläjärvi.

Petra Magga-Vars ohjaa lastentuokiota.

Hetan kirkossa oli sunnuntaina ehtoollisjumalanpalvelus, jonne oli saapunut väkeä ehkä 150 henkeä, joista kolmannes oli saamelaisasuisina. Ehtoolliselle osallistui paikallinen väki kiitettävästi.

Kirkkokansalle tarjottiin seurakuntatalossa monipuoliset voileipä - ja kakkukahvit, joista mekin saimme osamme. Kaiken kaikkiaan tapahtumat olivat osanotoltaan aikaisemmin kokemiini Marian päiviin verrattuna laimeammat, mutta kokemisen arvoiset.

Sinikka Holopainen
Ovtsi

Etusivun vinkkikuvassa on Elli Mäkisen akvarelli.

Montellin mäellä.

Kokemukseni Susikyrössä ja Hetassa

Lauantaiaamuna kello 7.05 oli auto pakattu ja kyydissä Sinikka, Ritvis ja minä, suuntana Susikyrö. Saavuimme illansuussa paikkaan luvattuun. Lunta oli yli puolimetriä ja pakkanen tuntui sormenpäistä varpaisiin asti. Majoittauduimme KoiraOskariin, joka oli onneksemme lämmin.

Seuraavana päivänä aurinko paistoi kirkkaalta taivaalta ja pakkasta oli yli -10 astetta. Pallastunturit hohtivat valkoisina Vuotisjärven rannalla. Kaivoimme reippaina sukset esiin ja ladulle. Olin ensimmäistä kertaa koko paikassa, niinpä kaikki oli minulle uutta. Valmiit ladut veivät minut Tynnyrivaaran kierrokselle, kiipeämään Montellin huipulle ja kiertämään Vuontisjärven.

Illansuussa oli kertakaikkisen ihanaa päästä saunaan uuteen huoltorakennukseen. Suihku ja vesi-wc lämpimässä huoltorakennuksessa saivat kaiken tuntumaan luksukselta. Oli mukava päivän päätteeksi kömpiä lämpöiseen makuupussiin ja nukahtaa lapsenlailla.

Matkamme jatkui muutaman päivän perästä Hettaan Marianpäiville. Majoittauduimme Majatalo Hettan Ämmilän yläkertaan. Majatalon emäntä Tuula piti huolen, ettemme nähneet nälkää, emmekä päässeet laihtumaan siellä ollessamme. Tarjolla seisovassa pöydässä oli lapinperinneruokia mm. poronkäristystä, lohta, lakkakakkua jne.

Hettassa tutustuimme Lapin luontokeskuksen näyttelyyn, katsastimme porokilpailuja Ounasjärven jäällä, teimme perinteisiä ostoksia, kävimme katsomassa teatteriesitystä ja osallistuimme Marianpäivän kirkon menoihin kirkkokahvia myöten.

Paluumatkamme alaspäin Suomea oli yhtä alamäkeä ja kohti kevättä.

Kiva oli reissussa olla, mutta parasta oli aukaista kotiovi ja huokaista onnellisesti, miten kaikki oli mennyt hyvin ja vaivattomasti.

Tuuli Metsämeri
Ovtsi

tuvat

Perjantaina 21.3. sää näytti aamulla samanlaiselta. Hiihdimme taas Pikku-Lappiin. Takaisin tullessa kova ja lämmin lounaistuuli sulatti kuitenkin viimeisetkin lumet jäältä ja loppumatka olikin sitten vesihiihtoa. (Ilman moottorivenettä).

Tämän ilon jälkeen savusaunaan ja uimaan Saimaan kirkkaaseen veteen. Tästä innostuneina kävimme joka aamu uimassa virkistävässä avannossa.

Lauantaina jäät olivat jo heikossa kunnossa, joten siirryimme maajalkaan ja lähdimme maastovaellukselle Porosalmen jyrkkäkallioisiin maisemiin ylös ja alas komeita mäntyisiä rinteitä, soita ja rotkoja.

Välillä kiipesimme Pirunvuoren näkötorniin ihailemaan Linnasaaren kansallispuiston saaristomaisemia. Iltapäivällä porautimme nokipannukahvit nuotiolla ja makkarat kärysivät samalla tauolla.

Ilo oli ylimmillään kevätauringon paistaessa täydeltä terältä.

Illallisella ravintolassa tutustuimme Järvisydämen upeaan ja monipuoliseen viinikellariin ja sen valikoimiin. Sunnuntaina pois lähtiessä todettiin, että monipuolista liikuntaa antoi tämäkin hiihtovaellus ja ensi talvena uudestaan.

Tulkaa mukaan !

Seppo Häyrinen
Tunturikerho Njeallje
varapuheenjohtaja

Jään loputtua metsävaelluksella nuotiotulilla. Vas. Pia, Paula, Päivi, Hannu, Maija, Seppo, Anneli ja Pirkko.

Susikyrön, Susi-Talaksen ja Susi-Kiisan järjestyssäännöt

Tunturilatu ry:n kiinteistöjen, Susikyrö, Susi-Talas ja Susi-Kiisa, alueet ovat kaikkien tunturilatulaisten käytettävissä huolimatta siitä, onko hankkinut avaimen.

Avaimen hankinta ja käyttö määritellään avainsäännöissä.

1. Kirjoita kämpän kävijäkirjaan nimesi, kotipaikkasi, saapumispäiväsi ja avaimen numero ma-jalle saavuttuasi. Lähtöpäivämäärä tulee lisätä ennen lähtöä.

Jos haluat kirjoittaa jotakin muuta vieraskirjaan, voit tehdä sen erillisenä merkintänä.

Korjaukset, puutelistat ym. kirjoitetaan kämppäkirjaan.

2. Säilytä tavarasi rinkassa kämpän ulkopuolella olevalla telineellä.
3. Tee tilaa muille majaan tulijoille.
4. Noudata hiljaisuutta klo 23 -06 välillä ja käyttäydy muutenkin muita häiritsemättä.
5. Koirien ym. lemmikkieläinten tulee olla kytkettyinä tai välittömästi kytkettävissä Tunturiladun tukikohtien alueilla. Koirien ym. lemmikkieläinten tuominen sisätiloihin on sallittu Susikyrön Koira-Oskarissa ja Susi-Kiisan Pekan kammissa.

Sovellutusohjeet: Eläimiä ei saa päästää makuulaverille. Eläimet eivät saa häiritä muita alueelle majoittuneita. Eläinten omistajien on huolehdittava jälkien siivoamisesta.

6. Tupakoi vain ulkotiloissa ja muita häiritsemättä.
7. Suksien voiteleminen on sallittu Susikyrössä Pekan-Oskarin varastotilassa em. tarkoitukseen varatuilla välineillä ohjeen mukaan. Suojaa lattia voitelun ajaksi ja siivoa jäljet välittömästi voitelun loputtua.
8. Käytä polttopuita säästäen.
9. Alueen käyttömaksu tulee suorittaa majalla olevaan lippaaseen tai pankkiin Tunturiladun tilille. Huomaa alueen viitenumero.
10. Ole varovainen tulen käsittelyssä. Käytä kaasulaitteita ohjeen mukaan. Kaasupullon tyhjennyttyä vaihda se täysinäiseen. Varastossa on aina oltava täysi varapullo, joten ilmoita tyhjentyneestä pullosta välittömästi kämppäisännälle ja mikäli mahdollista käy vaihtamassa se täysinäiseen. Maksukuitin tilitietoinesi voit toimittaa Tunturiladun taloudenhoitajalle ja voit sillä myös kuitata alueen käyttömaksusi.
11. Keittokatoksen käyttöä suositellaan varsinkin kesällä.
12. Noudata saunan lämmitys- ja nuohousohjeita. Saunan pata ja vesisäiliö on tyhjennettävä käytön jälkeen ja pata kuivattava. Puhdista myös sauna, puku- ja pesuhuone sekä astiat.

Saunan käytössä on periaatteena, että se on varattu vuorotellen naisille ja miehille, esim. tunnin välein, ei siis perhe- tai yksityisvuoroja.

Käytä saunoessasi laudeliinaa tai istuinalustaa, jotta lauteet pysyisivät puhtaampana.

13. Huolehdi veneestä, välineistä ja työkaluista. Palauta ne käytön jälkeen niille varatuille paikoille.
14. Avaimen haltijalla on vastuu tilojen lukitsemisesta.
15. Noudata kalastuksesta annettuja yleisiä ohjeita ja hanki kullakin alueella tarvittavat kalastusluvat.
16. Muista ennen lähtöäsi:

–täyttää puulaatikot pilkotuilla puilla
–huolehtia, että tulisijat ovat sammuneet
–siivota jälkesi huolellisesti
–tyhjentää vesiastiat ja ottaa omat elintarvikkeet mukaasi (älä jätä ruokaa kämpälle)
–sulkea ikkunat
–lisätä kävijäkirjaan poistumispäivämääräsi
–viedä pois palamattomat roskat
–lukita kaikki lukittavat tilat

17. Mahdollisista epäkohdista ilmoita välittömästi Tunturiladun kämppäisännälle tai johtokunnalle.

Muista, että SOPU SIJAA ANTAA!

18. Susikyröä koskevat säännökset:

Majoitu Susikyrössä kylmänä vuodenaikana ensisijaisesti Susi-Oskariin ja Koira-Oskariin ja vasta kun ne ovat täynnä päärakennukseen (vanhaan kämppään). Susikyrön Pekan-Oskarin (huoltorakennus) tiloissa saa yöpyä tilapäisesti, mutta se ei saa haitata huoltorakennuksen varsinaista käyttöä.

Kesäaikana käytetään ensisijaisesti ulkohuussia ja rantasaunaa.

Susikyrön vesijohdosta tuleva vesi on vain Susikyrön alueella oleskelevien käytössä. Veden vieminen alueen ulkopuolella asuvien käyttöön on ehdottomasti kielletty.

Susikyrössä autonlämmitystolppien ohjauskytkimet sijaitsevat Pekan-Oskarin käytävässä. Aihkia lähinnä olevan tolpan ohjauskytkin sijaitsee Aihkin kuistilla olevassa komerossa. Vuosikokouksen määräämä autonlämmitystolppien käyttömaksu suoritetaan Tunturiladun pankkitilille Susikyrön viitteellä tai Pekan-Oskarin käytävässä olevaan lippaaseen ja maksusuoritus merkitään samassa paikassa olevaan vihkoon.

Asuntovaunut ja -autot saavat käyttää lämmitystolppia vain moottorin lämmittämiseen.

Lämmitystolppia tulee käyttää vain ennen koti tai muulle matkalle lähtöä.

19. Susi-Talasta koskevat säännökset:

Saunan pukuhuoneessa saa yöpyä tilapäisesti, mutta se ei saa haitata saunan varsinaista käyttöä.

20. Tunturiladun johtokunnalla on tarvittaessa oikeus muuttaa sääntöjä. Muutoksista tiedotetaan Tunturilatu-lehdessä.
21. Nämä säännöt tulevat voimaan 1.6.2014.

Hyväksytty Tunturilatu ry:n kevätkokouksessa 15.3.2014

Tukikohtien avain- ja käyttösäännöt

Avaimen lunastus ja palautus

1. Tunturilatu ry:n jäsenillä on oikeus kahden vuoden jäsenyyden jälkeen päästä Tunturiladun kämppäavaimen haltijaksi maksamalla siitä voimassa olevan lunastusmaksun. Avainanomus -lomake on huolellisesti täytettynä palautettava Tunturilatu ry:n johtokunnalle, jonka hyväksymisen jälkeen avain toimitetaan anojalle.

Sama avain käy Aihkia lukuunottamatta kaikkiin Tunturiladun Lapissa oleviin tukikohtiin, joita ovat Susikyrö Enontekiöllä, Susi-Talas Inarissa ja Susi-Kiisa Utsjoella.

Avaimen haltijan kanssa samassa osoitteessa asuvalla perheenjäsenellä on myös oikeus käyt-tää samaa avainta, jos hän on Tunturiladun jäsen.

2. Avaimen haltija sitoutuu palauttamaan avaimen Tunturilatu ry:lle, jos hänen jäsenyytensä Tunturilatu ry:ssä päättyy. Avaimen haltijan kuoltua avain on palautettava Tunturilatu ry:lle. Anomuksesta avaimen haltijan puoliso voi vuoden kuluessa kuolemasta saada avaimen siirretyksi itselleen ilman uutta lunastusmaksua, mikäli hän täyttää avaimen saamisen ehdot.

Avaimen lunastusmaksua ei palauteta.

Avainta ei saa missään tapauksessa luovuttaa avaimen haltijan perheeseen kuulumattomalle.

3. Tunturilatu ry pitää avaimista ja niiden haltijoista luetteloa. Avaimen kadotessa sen lunastanut on velvollinen ilmoittamaan siitä Tunturilatu ry:lle välittömästi. Mikäli avaimen haltija löytää kadonneen avaimen uuden avaimen lunastamisen jälkeen, hänen tulee välittömästi ilmoittaa siitä Tunturilatu ry:lle ja palauttaa toinen avain. Kun palauttaminen tapahtuu puolen vuoden kuluessa uuden avaimen lunastamisesta, lunastushinnasta maksetaan puolet takaisin.

4. Avaimen haltija sitoutuu noudattamaan avain- ja käyttösääntöjen lisäksi kunkin tukikohdan järjestyssääntöjä.

Tunturilatu ry:n johtokunta valvoo avain- ja käyttösääntöjen sekä tukikohtien järjestyssääntöjen noudattamista. Tunturilatu ry:n johtokunnalla on oikeus peruuttaa avaimen hallintaoikeus henkilöltä, joka ei noudata sääntöjä. Tällöin avain on palautettava Tunturilatu ry:lle. Avaimen lunastus-maksua ei palauteta.

Maksut

5. Avaimen lunastusmaksun sekä kunkin tukikohdan käytöstä maksettavan aluemaksun suuruuden päättää Tunturilatu ry:n yleinen kokous. Aluemaksun maksuvelvoite muodostuu, kun aluetta tai sen palveluita käytetään.

6. Tukikohtien lukkoja mahdollisesti uusittaessa, käytöstä poistuvan avaimen haltija saa lunastaa käyttöoikeuden uuteen avaimeen määrätyn ajan kuluessa alennetulla hinnalla, jonka Tunturilatu ry:n johtokunta määrää.

Tukikohtien käyttöoikeus

7. Kaikilla Tunturiladun jäsenillä on oikeus majoittua tukikohtien alueilla, joko rakennuksissa tai omissa majoitteissa, sekä käyttää tukikohtien palveluja ja varusteita.

Tunturiladun tapahtumiin osallistuva, alueen ulkopuolella majoittuva jäsen voi käyttää aluetta palveluja.

Muilla tukikohtien ulkopuolella majoittuneilla em. oikeuksia ei ole.

8. Avaimen haltijalla on oikeus majoittua tukikohtiin kaikkina muina aikoina, paitsi Tunturilatu ry:n johtokunnan kurssi- ym. tilaisuuksiin erikseen varaamina aikoina. Näistä varauksista ilmoitetaan hyvissä ajoin Tunturilatu ry:n tiedotusvälineissä.

9. Avaimen haltijan seurueessa saa olla myös henkilöitä, jotka eivät ole Tunturiladun jäseniä. Avaimen haltija on vastuussa seurueensa sääntöjen mukaisesta käyttäytymisestä.

Tunturiladun johtokunnalla on oikeus rajoittaa em. oikeutta, jos sen käyttö katsotaan olevan jäsenistön kannalta kohtuutonta tai haitallista.

Varaukset

10. Avaimen haltijoilla ja Tunturiladun kerhoilla on oikeus tehdä vuodepaikkavarauksia tukikohtien majoitusyksiköihin. Varaus antaa etuoikeuden nukkua ko. majoitusyksikön patjapaikalla.

11. Varauksia voi tehdä enintään olemassa olevien patjapaikkojen verran. Ryhmän ennakkovarausta suositellaan. Varausanomukset tehdään johtokunnalle niin hyvissä ajoin, että johtokunta ehtii ne käsitellä, vahvistaa varaukset ja tiedottaa niistä Tunturiladun tiedotusvälineissä.

12. Varausajalta perittävät aluemaksut suoritetaan etukäteen Tunturiladun tilille.

13. Varauksen mahdollisesta peruuntumisesta on ilmoitettava varausten hoitajalle välittömästi.

Peruutuksen tapahtuessa aikaisemmin kuin 2 kk ennen varatun ajan alkua, varauksesta ei peritä maksua.

Peruutuksen tapahtuessa 2–1 kk ennen varatun ajan alkua, maksu on 1/3 varatun ajan maksusta.

Peruutuksen tapahtuessa alle 1 kk ennen varatun ajan alkua maksu tulee suorittaa kokonaisuudessaan.

Peruutusmaksuihin on puheenjohtajan päätöksellä mahdollisuus saada lievennystä erityisistä syistä (esimerkiksi onnettomuus, vakavasairaus, läheisen kuolemantapaus ym. vastaavat).

14. Tukikohtiin voi majoittua vapaana oleville patjapaikoille sekä omiin majoitteisiin varauksista huolimatta.

Majoitusyksikön muihin palveluihin (liesi, pöytä ym.) on vapaa pääsy myös silloin kun kaikki patjapaikat ovat varatut ja käytössä.

15. Saunarakennuksiin ja Susikyrön Pekan-Oskariin (huoltorakennus) patjavarauksia ei voi tehdä ja myöskään tilapäinen yöpyminen ei saa haitata niiden varsinaista käyttöä.

16. Johtokunta voi tarkoin harkittuaan antaa korvausta vastaan jonkin tukikohdan määräajaksi ulko-puolisen yhteisön käyttöön.

Sääntöjen muuttaminen

17. Näiden sääntöjen muuttamisesta päättää Tunturiladun vuosikokous lukuun ottamatta pieniä ei-periaatteellisia muutoksia ja tarkennuksia, jotka Tunturiladun johtokunta on oikeutettu tekemään.

Sääntöjen muutoksista tiedotetaan Tunturilatu-lehdessä.

18. Nämä säännöt astuvat voimaan 1.6.2014.

Hyväksytty Tunturilatu ry:n kevätkokouksessa 15.3.2014

Tärppejä ja turhakkeita

Ultrakevyitä unelmia

Yhä kevyemmät materiaalit mahdollistavat yhä kevyemmät varusteet.

Sea to Summit Spark on sarja käsittämättömän kevyitä makuupusseja, joissa läpikuultavan ohuen kankaan sisällä on eristeenä hienointa vettähylkiväksi kyllästettyä untuvaa. Kevyin, noin +10 asteen kesäpussi Spark I painaa mitättömät 350g regular-pituisena, ja pakkautuu appelsiinin kokoiseen pakettiin. Marmot Plasma on toinen huippuhieno makuupussimalli. Siinä käytettävän untuvan fillpower-arvo on jopa 900, kun ”tavallisissa” laadukkaissa untuvissa vastaava luku on 650. Plasma 30 –pussin mukavuusrajaksi annetaan +6 - +1 astetta, ja se painaa 183-senttisenä vaivaiset 636g. Tuhdimpi Plasma 15 tarjoaa -2 - -8 asteen mukavuusrajan varsin mukavalla 864 gramman painolla.

Hyvä makuupussi vaatii alleen hyvän makuualustan. Therm-a-rest on telttapatjoissa uudenlaista tekniikkaa käyttävä uranuurtaja. NeoAir-sarjan ilmatäytteisissä alustoissa ei ole eristevanua tai untuvaa, vaan homma on hoidettu heijastavilla kankailla lokeroimalla. Sarjan kevyin NeoAir Xlite painaa 350g, on mukavan 6cm paksu, ja eristävyyttä kuvaava R-arvo on 3,2 (n. 3cm paksua itsetäyttyvää alustaa vastaava lukema). Sarjan talvimalli NeoAir Xtherm on yhtä lämmin kuin untuvatäytteinen Exped Downmat 7, mutta painaa alle puolet siitä eli naurettavat 410g.

Ultrakevyitä noin kilon painoisia telttoja on nähty ennenkin, mutta ne ovat tavanneet olla matalia nukkumaputkia tai heikkoja hempuloita. 1,29 kg painoinen MSR Hubba NX Solo tarjoaa vakaan kupolirakenteen täydellä istumakorkeudella ja yllättävän tilavalla eteisellä. Teltta pysyy pystyssä ilman maakiiloja, eikä oviaukosta sada sisään. Kaarialumiini on yllättävän vahvaa näin kevyessä painoluokassa.

Kesämakuupussi, yllättävän hyvin eristävä ilmapatja, tilava ja vakaa sooloteltta. Kesäkelille yhteensä kaksi kiloa, viileämpiin öihin kaksi ja puoli. Kevyt ja pieneen tilaan pakattava setti yksin majoittuvalle vaeltajalle, kajakkimelojalle, eräkisailijalle. Tulipa yhtäkkiä kevyt olo.

Tommi Avikainen
Kevytmielinen vaeltaja

Tätä makuupussia ei ole turhalla painolla rasitettu.

Kämppätoimikunnan kuulumisia

Irma Rytkölä

Pekan-Oskarin saunan löylyt on jo makoisiksi havaittu.

Pekan-Oskari on otettu lämmöllä vastaan

Susikyrön uudisrakennuksesta (Pekan- Oskari) on tullut paljon palautetta, etupäässä myönteistä. Nyt yhden käyttötalven jälkeen Pekan-Oskarin rakentaminen on osoittautunut ratkaisuna hyväksi, tarpeelliseksi ja suunniteltuun käyttöön ja maastoon sopivaksi.

Tunturilatulaiset ovat perinteisesti olleet ja ovat edelleen vaatimattomiin olosuhteisiin hyvin sopeutunutta väkeä. Kuitenkin Pekan-Oskarin nyt valmistuneet wc, peseytymis- kuivaus- ja huoltotilat varsinkin talvisaikana Susikyrön tyyppisessä tukikohdassa ovat nykyaikana oikea ja hyvä ratkaisu.

On paljon ikääntyneempiäkin tunturilatulaisia, jotka eivät enää ole aivan nuoruutensa aikaisessa voimissa. Heille nämä ”aina lämpimät” sosiaalitilat on asia, joka antaa enempikin mahdollisuuden viettää aikaa Susikyrössä. Nuoremmat ihmiset taas ovat jo muutenkin tottuneet nykyaikana edellä mainitun tyyppisiin olosuhteisiin lomaretkille lähtiessään.

On hienoa, että Tunturilatu ry:llä on tukikohdat myös Kiisalla ja Talaksella. Kummassakin kohteessa on aivan Tunturiladun alkuvuosikymmenten aikaiset olosuhteet edelleen. Kämpillä ei ole sähköä, eikä juoksevaa vettä sisällä. Kuitenkin siistit ja hyvin hoidetut tilat varusteltu puulämmityksellä. On keittokatokset, saunatilat ja kantovesi omasta järvestä, uintimahdollisuus aivan vieressä, loistava luonto ympärillä ja eri vuodenajat.

Hyvät tunturilatulaiset! Käyttäkää näitä Tunturiladun eri tukikohtia aina mahdollisuuksienne mukaan. Voitte tuoda myös ystävänne tutustumaan Tunturilatuun ja tukikohtiimme, Pohjolan luontoon ja ihmisten elämään Lapissa. Näin toimien on mahdollisuus tuoda Tunturilatua esille ja saada aina joku asiasta kiinnostunut henkilö mukaan toimintaamme. On tärkeää myös taloudellisesti, että tukikohdat olisivat mahdollisimman paljon käytössä, koska kiinteistöjen ylläpitokustannukset ovat valtiovallan toimesta viime vuosina huomattavasti kasvaneet.

Pekan-Oskarin käyttäjät

Lukekaa tarkkaan sisääntuloeteisen ilmoitustaululla olevat käyttöohjeet, esim. oleskelutilan lämmitys ei sähköllä, koska tuvassa on takka ja puuliesi, joka antaa tilaan heti lämmön, ilmastointiasia saunomistilanteessa, juokseva vesi tuvassa, kuivaushuoneen puulämmitysohjeet, pesuhuoneen vesipadan käyttö sähkön säästämiseksi, aina lämpimien tilojen ovien pitäminen kiinni talviaikoina jne.

Lisäksi jo aikaisemmissa Tunturilatu- lehdissä on kerrottu, että Pekan-Oskarin wc- ja pesutilat olisivat enemmin talvikäyttöä varten. Muina vuodenaikoina käytettäisiin pääasiassa ulkokäymälöitä ja rantasaunaa sähkö- ja vesikustannusten säästämiseksi.

Kiinteistöjen jätehuolto

Tunturilatu ry maksaa vuosittain omistamiensa kiinteistöjen jätehuoltomaksun kyseessä olevalle Lapin kunnalle. Maksussa on huomioitu kiinteistöllä oleva kompostori biojätteille. Kompostori tyhjennetään kämppäkierroksen yhteydessä jälkikompostoriin, jossa se multaantuu oikein hoidettuna Lapin olosuhteissakin kahden vuoden aikana.

Huom! Laittakaa biojätteet (keittiöjätteet, ei muovia) kompostoriin. Pienempi paperijäte on polttokelpoista kiinteistöjen tulisijoissa (muista puhdistaa käyttämäsi tulisija ennen seuraavaa käyttäjää). Isompi paperijäte ja sekajäte viedään pois kiinteistöltä.

Pekan-Oskarin astiantiskausohjeet on ilmoitustaululla. Pesuhuoneessa ei saa tiskata, astiantiskaus kesäaikana ulkona, tiskauspaikka valmistuu ulkotiloihin alkukesästä. Talviajan tiskausohjeet myöhemmin.

Susikyrössä kunnan jätepiste sekajätteelle on Vuontispirtintien päässä olevalla parkkipaikalla ja kaupalla on pahvi-, lasi- ja paperijätekeräilypiste. Kiisalla jätekeräilyasema noin kilometri päätietä pohjoiseen tien varressa vasemmalla ja Talaksen jätekeräilypiste Ivalossa.

Rakennus- ja huoltotyötalkoot viikolla 23–24 2014 Susikyrössä

Esitelty Tunturilatu- lehdessä No. 1/2014. Talkootyöväkeä on ilmoittautunut ennakkoon riittävästi. Talkootyöasioista voi kuitenkin soittaa allekirjoittaneelle, eivätkä talkoot estä millään tapaa kuitenkaan tunturilatulaisia tulemasta samanaikaisesti näille viikoille.

Syyskesän talkoita ei tänä vuonna tarvitse järjestää.

Hyvää kevättä kaikille Tunturilatu- lehden lukijoille!
Kämppätoimikunnan puolesta
Pekka Kallio
puh. 0505272796

Johtokunta kesäpäivillä

Tunturikerho Alppaksen järjestämillä kesäpäivillä elokuussa
Tunturiladun johtokunta haluaa olla esillä ja lähellä.
Lauantain ohjelmassa on parin tunnin mittainen **keskustelu- ja kyselytunti,**
jossa johtokunta on paikalla vastaamassa jäsenten esittämiin kysymyksiin ja
kertomassa tekemisistään ja päätöksiensä perustelut.
Mikään asia ei ole vieras eikä johtokunnan päätökset ole salaisia.
Ota tämä mahdollisuus todesta ja tule keskutelemaan.
Heinäkuussa nettisivuillamme avataan palsta, johon voit kirjoittaa mielipiteesi
sinua kiinnostavista Tunturiladun asioista ja esittää kysymyksiä,
jos et pääse osallistumaan Kesäpäiville.
Odotamme mielenkiintoista keskustelua.

Johtokunta

TUNTURILADUN KESÄPÄIVÄT 15-17.8.2014

Kaunisniemen leirikeskus, Leiritie 77, Hämeenlinnan Lammilla.

Ohjelma:

Perjantai 15.8.

17.00	Ilmoittautuminen alkaa, majoittuminen, seurustelua
	Kanttiini avoinna

Lauantai 16.8.

8.00–9.00	Aamiainen, ilmoittautuminen jatkuu
9.30	Avajaiset ja lipunnosto
10.00–	Ulkoilua
10.00–17.00	Arvauspolku
11.30	Nuotiokahvit, mielellään oma kuksa
12.30–14.30	Johtokunnan kysely ja keskustelutunti
15.00–16.00	Päivällinen
16.00–19.00	Saunat
19.00	Iltapala
	Illanvietto, arpajaiset

Sunnuntai 17.8.

8.00–9.00	Aamiainen
9.00–9.15	Aamuhartaus
9.30–	Kuvia luonnosta, Reijo Onnela
10.30–	Retkitoimikunnan puheenvuoro
11.30	Päättäjäiset ja lipunlasku
12.00	Keittolounas

Osallistumismaksu: 12 € sisältää tunnuksen, päiväkahvit, saunan

Majoitus ja ruokailut
Sisämajoitus 20,- € hlö/vrk, majoitus omilla liinavaatteilla, 2–6 hengen huoneissa
Telttamajoitus 9,- € hlö/vrk Asuntoauto/vaunu, ei sähköä, 9,- /hlö/vrk

Ruokailut hinnat / henkilö

Viikonlopun ruokapaketti	40 €	sis. la, aamupala, päivällinen, iltapala, su aamupala, keittolounas
Aamu tai iltapala	7 €	
Päivällinen	15 €	
Keittolounas	8 €	

Erikoisruokavalioista ilmoitus.

Maksujen suorittaminen: Maksut suoritetaan käteisellä paikan päällä.

Sitovat ilmoittautumiset 1.8.2014 mennessä.
Marja-Liisa Mäki, puh. 040 718 1719, sähköposti, marja-liisa.maki@ pp.armas.fi

Kirpputori: kaikille avoin retkeilyvarusteiden kirpputori.

Tervetuloa kesäpäiville Hämeeseen.

Alppaslaiset

KAUPPA AUKI

TUNTURILADUN TARVIKKEITA VOI TILATA YHDISTYKSEN RAHASTONHOITAJALTA: marja-liisa.maki@pp.armas.fi tai 040 718 1719. Tarvikkeet toimitetaan postitse tai sopimuksen mukaisesti. Tarvikkeita on myynnissä myös Tunturiladun yleisissä tapahtumissa.

MYYTÄVÄT TARVIKKEET

	á
Hihamerkki	1,70
Pinssi	1,70
Susimerkki	5,00
Susimerkki nauhalla	6,80
Tunturilatu-tarrat (12 pientä tarraa)	2,00
Tunturilatu-tarra (iso)	1,30
Viiden vuosikymmenen vaellus kirja	15,00
Kuudes vuosikymmen	15,00
Historiikit (kaksi kirjaa)	25,00

Susimerkit myydään vain vihityille susille.

Kämppien avaimen voi lunastaa kaksi vuotta Tunturiladun jäsenenä ollut henkilö. Avaimen lunastushinta on 120 e. Avainanomuslomakkeita saa yhdistyksen rahastonhoitajalta. Avain toimitetaan postiennakkona.

MAKSUASIOISTA

Tunturiladun pankkitili on Tapiola pankki
IBAN FI07 3636 3002 7875 88 BIC TAPIFI22.
Tälle tilille maksetaan kaikki Tunturilatua koskevat maksut paitsi jäsenmaksut. Jäsenmaksut maksetaan jäsenmaksulaskun mukaiselle pankkitilille.

KÄMPPIEN KÄYTTÖMAKSUT

Kämppämaksuja suoritettaessa käytetään viitenumeroita. Kämpillä on edelleen rahalippaat, johon maksun voi suorittaa. Kämppämaksu vuonna 2014 on Susikyrö 10 e/hlö/vrk, Susi-Talas ja Susi-Kiisa 7 e/hlö/vrk. Vanhempien mukana olevilta alle 12-vuotiailta ei peritä kämppämaksua. Kämppien viitteet: Susikyrö 505, Susi-Talas 602, Susi-Kiisa 709.

Varauskämppä Aihkin varaukset: raimo.pahkala@nic.fi, 040 839 6638. Aihkin kämppämaksu on 25 e /vrk/koko kämppä. Aihkin viite 806.

TUNTURILADUN RETKIMUISTIO 2/2014

3.5. **Pitkämarssi Nuuksion järviylängöllä** (KAVTSI)
Lähtö- ja paluupaikkana on Luukin ulkoilumaja (osoite: Luukintie 33, Espoo), jonne pääsee bussilla 345. Lähtö klo 9.00. Matkaa kertyy noin 40 kilometriä. Tiedustelut ja vapaaehtoiset ilmoittautumiset: Mika Kiiski, p. 050 381 3894, kiiski.mika@gmail.com.

10.5. **Polkupyöräretki , Liperi Ylämyllyn Shell** (KUMPE)
Tiedustelut: Jouko Koivu puh. 045 112 4712

23.-25.5. **Viikonloppuvaellus Padasjoella** (ALPPAS & KUOKTE)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Erkki Maununen, p. 0400 215 521, erkki@maununen.fi tai Matti Häppölä, p. 050 490 3897, matti.happola@gmail.com

24.5. **Luontopäivän patikkaretki Kuopion Vuorilammelle** (TSIETSA)
Lähtö klo 10 Maxi-Kodintukun parkkipaikalta. Tiedustelut: Pirjo Punju p. 040 769 4587, pirjo.punju@gmail.com tai Antero Konttinen p. 040 829 3912, antero.konttinen@hotmail.com

24.-25.5. **Hiidenportin kansallispuiston retki** (OWLA)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Tapio Siikaluoma, p. 044 260 4855 tai tapio.siikaluoma@gmail.com

6.-7.6. **Melontaretki Sääksjärvellä** (GEATKI)
Lähtö Salonpäästä. Telttamajoitus. Tervetuloa muidenkin kerhojen melojat mukaan. Lisätiedot ja ilmoittautumiset Riitta Aaltonen p. 040-8452 501 tai riitta.aaltonen@pp1.inet.fi

7.6. **Pyöräretki Haltiala Sipoonkorpi Haltiala**(KAVTSI)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Mika Kiiski, p. 050 381 3894, kiiski.mika@gmail.com

6.-15.6. **Kesäretki, Gotlanti + Öölanti** (KUMPE)
Tiedustelut: Jouko Koivu puh 045 112 4712, jouko.koivu@kotinet.com

14.-27.6. **Vaellus Käsivarressa välillä Kuohkimajärvi – Markkina** (KAVTSI)
Alkuosa kalottireittiä Somasjärvelle ja loppuosa reittien ulkopuolella Markkinaan. Vaelluksella on 2½ vapaapäivää, jolloin kukin voi viettää aikaa haluamallaan tavalla. Päivämatkat ovat 20km. Ilmoittautumiset 1.6. mennessä panu.loisa@gmail.com. Lisätietoja puh. 0400 708 243.

22.6.-28.6. **Aikuinen-lapsi-vaellus Ivalojoelle** (GEATKI)
Telttamajoitus. Tervetuloa vaarit ja mummit tai vanhemmat jälkikasvunne kanssa kokemaan uusia elämyksiä. Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Satu Ojala p. 050 523 4 844, satu.ojala@lauttakyla.fi tai Airi Ala-Juusela p. 040 728 1877.

28.6-29.6. **Telttaretki, Koitere, Lammassaari** (KUMPE)
Yöpyminen teltoissa, säävaraus. Tiedustelut ja ilmoittautumiset: Aini Kainulaiselle puh. 050 341 8204.

5.-12.7. **Tunturikasviviikko Kilpisjärvellä** (OWLA)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Aino p. 040 770 6282, aino.hamalainen@oulu.fi, tai Pirjo Hakala p. 040 778 0639, pirjo.hakala@helsinki.

19.-24.7. **Leppoisa vaellus Hirvaankierroksella ja Salamajärven kansallispuistossa** (KAVTSI)
Lähtöpaikka on Koirasalmen pysäköintialue (Koirasalmentie 1220, Kivijärvi). Liikumme noin 4-5 hengen ryhmissä merkittyä reittiä pitkin rinkkaa kantaen. Yövymme teltoissa ja kaikki yöpymispaikat ovat yhteiset. Ilmoittautumiset 5.7. mennessä Tasso Lampén, tasso.lampen@kolumbus.fi. Lisätiedot puh. 050 305 7034.

25.-27.7. **Melontakurssi Suomujärvellä + ilta Hasaniemessä 23.7.** (KUMPE)
Tiedustelut ja ilmoittautumiset: Onski Voutilainen,. 050 3656138, onskiv@suomi24.fi

1.-9.8. **Kesävaellus Saltfjelletissä** (OWLA)
Aino p. 040 770 6282, aino.hamalainen@oulu.fi, tai Hannu L. p. 044 322 3646, hannu.liljamo@gmail.com

2.-8.8. **Kebnekaisen vaellus** (KUMPE)
Tiedustelut ja ilmoittautumiset: Jouko Koivu puh. 045 1124712, jouko.koivu@kotinet.com

4.-14.8. **Kirkkovene- ja melontavaellus Inarilla** (KAVTSI)
Tarkoitus on nauttia Inarinjärven kauniista maisemista siten, että aikaa jää myös marjastukseen, kalastukseen tai vain oleiluun. Kirkkovene on jo täynnä, mutta kajakeilla liikkuvaan ryhmään mahtuu vielä melojia. Ilmoittautumiset 13.7. men nessä Risto Heinäselle, risto.heinanen@luukku.com, 050 326 3994.

15.-23.8. **Kirkkoveneretki Inarijärven saaristossa** (OWLA)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Hannu Y. p. 044 260 3818.

22.-24.8. **Kokemäenjoen melonta, Harjavalta – Pori** (KUOKTE)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Matti Häppölä, p. 050 490 3897, matti.happola@gmail.com

29.-31.8. **Viikonloppuretki Ulvilan Joutsijärvelle** (KOLBMA)
Nuoremman vaeltajaväen viikonloppuretki. Järven ympäri kiertävä reitti on 27 km pituinen. Matkat tehdään kimppakyydeillä, yöpymiset teltoissa tai laavuissa, omat evät mukaan. Erityisesti uudet jäsenet mukaan! Tiedustelut ja ilmoittautumiset 17.8. mennessä: Hanna Sinilehto p. 040 823 8829, hanna-mari.sinilehto@pp.inet.fi

29.-31.8. **Seniorivaellus Sata-Hämeen Taipaleilla Riuttaskorvesta Kuruun** (KOLBMA)
Katso erillinen ilmoitus. Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Merja Rintakoski p. 0400 630 514, merja.rintakoski@gmail.com

30.-31.8. **Retki "Yhdessä Luontoon" Nurmeksen Peurajärvelle patikoiden tai meloen** (TSIETSA ja Siilin Latu)
Tiedustelut ja ilmoittautumiset: Pirjo Punju p. 040 769 4587, pirjo.puju@gmail.com, Antero Konttinen p. 040 829 3912, antero.konttinen@hotmail.com tai Olavi Oinonen p. 044 210 3316, olavi.oinonen@dnainternet.net

30.8.–6.9. **Kerhoviikko ja lyhyt ruskavaellus Susikyrössä** (KAVTSI)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset 11.8. mennessä : Markku Arola, p. 0500 777 554, markku.arola@kolumbus.fi. Huom. kesällä seuraan heikosti sähköpostiani, joten toivon kärsivällisyyttä, vaikka vastaus viipyy.

30.8.-7.9. **Ruskavaellus Tunturilappiin** (KUOKTE)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Matti Häppölä, p. 050 490 3897, matti.happola@gmail.com

2.-12.9. **Vaellus Unkarissa** (TSIETSA)
Tonavan mutkan kahtapuolen välillä Dobogokö-Romhany. Lisätiedot ja ilmoittau tumiset: Pentti Vainio p. 050 665 18, po.vainio@saunalahti.fi

6.-13.9. **Kerhoviikko Susi-Talaksella ja ruskavaellus Tsarmitunturin erämaahan** (TSIETSA)
Tiedustelut ja ilmoittautumiset: Antero Konttinen p. 040 829 3912, antero.konttinen@hotmail.com

6.-13.9. **Ruskavaellus Markkina - Hetta** (KAVTSI)
Tiedustelut ja ilmoittautumiset 17.8. mennessä: Mika Kiiski, mkiiski@elisanet.fi, 050 381 3894

6.-13.9. **Ruskaretki Muotkatunturille** (KUMPE)
Pitkä ja lyhyt vaellus. Tiedustelut ja ilmoittautumiset: Meeri Näätänen, puh. 0400 674081

7.–13.9. **Ruskavaellus Lemmenjoen kansallispuistossa** (Okta)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Aune p. 040 550 2286, aunemakkonen@gmail.com

8.-14.9. **Ruskaviikko Kilpisjärvellä** (OWLA)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Aino p. 040 770 6282, aino.hamalainen@oulu.fi, tai Leila p. 040 771 3462, leilavi45@gmail.com

13.- 20.9. **Owlan kerhoviikko Susi-Talaksella** (OWLA)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Hannu L. p. 044 322 3646, hannu.liljamo@gmail.com

13.-20.9. **Kerhoviikko Susi-Kiisalla** (GEATKI)
Päivävaelluksia ja puolukkaretkiä lähimaastoon. Kevon reitin vaellus on myös mahdollinen. Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Satu Ojala p. 050 5234 844, satu.ojala@lauttakyla.fi tai Airi Ala-Juusela p. 040 728 1877.

4.-11.10. **Römppävaellus** (OWLA)
Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Aino p. 040 770 6282, aino.hamalainen@oulu.fi, tai Leila p. 040 771 3462, leilavi45@gmail.com

1.-2.11. **Viikonloppuretki Repovesi** (KAVTSI)
Tiedustelut ja ilmoittautumiset: Mika Kiiski, mkiiski@elisanet.fi, 050 381 3894

28.12.-5.1. **Kaamosvaellus Hetta - Lisma** (KAVTSI)
Ilmoittautumiset: panu.loisa@gmail.com, lisätiedot 0400 708 243.

Huom. Tapahtumat löytyvät myös Tunturiladun tapahtumakalenterista, johon tehdään päivityksiä myös lehden ilmestymisajankohtien välillä.

Yritetään saada vastinetta retkien järjestäjille >> Yksi parhaista palautteista on runsas osallistuminen. – Huomioi myös mahdolliset yhteiskuljetukset retkikohteisiin. Niitä kannattaa tiedustella, vaikka kohteena on "omat polut" retkikohteen suunnassa.

Tunturilatu-lehden 3/2014 retkimuistioon julkaistavaksi tarkoitettu aineisto tulee toimittaa viimeistään 18.7.2014 osoitteella panu.loisa@gmail.com.

Nettijulkaisua varten toivotaan lyhentämätöntä ilmoitustekstiä. Ilmoituksen vähimmäistiedot: alkamis- ja päättymisajankohta, kokoontumispaikka (osoite), viimeinen ilmoittautumispäivä sekä yhteyshenkilön nimi, puhelinnumero ja sähköpostiosoite.

TALKOISIIN SUOMEN LADUN MESSUOSASTOLLE RIIHIMÄEN KANSAINVÄLISILLE ERÄMESSUILLE

Tunturilatu yhdessä Riihiladun ja Suomen Ladun kanssa hoitaa Suomen Ladun messuosastoa U559 Riihimäen kansainvälisillä erämessuilla. Talkooväkeä tarvitaan messuosaston pystyttämisessä ja purkamisessa keskiviikkona 4.6. ja sunnuntaina 8.6. sekä messuosaston esittelytehtävissä 5.–8.6. Messut on loistava tilaisuus jakaa tietoa Suomen Ladusta ja Tunturiladusta retkeilyä harrastavalle väelle.

Messuosaston tarjonta kävijöille

Retkeilyinfo on tämänkertainen pääteema.

Messuvieraille jaetaan monipuolisesti retkeilyyn liittyvää tietoa. Kokeneet retkeilijät kertovat retkeilymahdollisuuksista käytännönläheisesti.

Tunturilatu esittelee retkeilytoimintaansa, jossa Lapissa tapahtuvat vaellukset ovat keskeisessä roolissa. Kiinnostuneille esitellään myös TL:n lyhyempiä retkiä sekä SL Kiilopäällä järjestettäviä retkeilykursseja.

Riihiladun väki hoitaa nuotiopaikkaa, jossa tarjotaan nokipannukahvia ja mahdollisesti pientä purtavaa.

Messuosastolla saa tietoa Suomen Ladusta, Tunturiladusta ja Riihiladusta sekä niiden toiminnasta. Messuosastolla voi jäsenmaksun maksamalla liittyä johonkin Suomen Ladun jäsenyhdistykseen.

Arto Niemelän kehittämä eräkärry on myös esitteillä.

Talkoisiin

Talkooväki saa messujen ajaksi Craftin liivin työasuksi ja talkooruoan (päivän työpanoksesta). Matkakuluja korvataan harkinnan mukaan samoilla periaatteilla kuin kämppätalkoissa. Messuosaston henkilöstön määrä on 4 henkeä jokaisena päivänä + 2 henkeä Riihiladulta.

Osastojen on oltava valmiit keskiviikkona 4.6.2012 klo 20.00 suoritettavaa järjestäjän tarkastusta varten. Osastojen purkaminen voi alkaa aikaisintaan sunnuntaina 8.6.2012 klo 18.30 ja purkutyö on tarkoitus saada valmiiksi samana iltana.

Halukkaat voivat kysyä lisätietoja ja ilmoittautua talkoisiin Panu Loisa:lle sähköpostitse panu.loisa@gmail.com tai puhelimitse 0400 708 243.

Mummot ja muksut – Vaarit ja vauvat leiri Susikyrössä 13.–19.7.2014.

Tunturilatu/Tunturikerho OVTSI järjestävät Vava-leirin Susikyrössä.
Leiri alkaa su-iltana ja päättyy la-aamuna. Lasten mukana pääsevät isovanhemmat nauttimaan yhdessäolosta kesäisen viikon ajaksi. Viikon aikana tullaan tutuiksi. Koko Susikyrö on leiriläisten käytössä.

Ruokailu: Leirikokki avustajineen valmistaa aamupalan, päiväaterian ja iltapalan.
Varusteet ja majoittautuminen: Osallistujat huolehtivat itse varusteistaan, tarjolla on sisämajoitusta sekä telttapaikkoja.
Ilmoittautuneille lähetetään leirikirje kesäkuun puolivälissä missä tarkemmat varuste- ym ohjeet.
Ilmoittautumiset ja tiedustelut: 2.6- 13.6.2014 Ritva Loimio puh. 040 552 1037, sähköposti ritva.k.loimio@jyu.fi.

Ilmoittautumisen yhteydessä kysytään mummon/vaarin puhelinnumero, sähköpostiosoite sekä postiosoite, lapsen/lapsien ikä, ruoka-allergiat ja majoittautuminen sekä huoltajan yhteystiedot.

Osallistumismaksu on 50 €/hlö, maksetaan Ovtsin tilille FI80 2017 1800 1224 47, 15.6.2014 mennessä, viestin kohtaan VAVA-leiri ja maksavien nimet.
Aluemaksu aikuisilta 10 €/yö, maksetaan Tunturiladun tilille Tapiola FI07 3636 3002 7875 88, viite 505.

Tunturikerho OVTSI toivottaa tervetuloa leirille.

SUDEKSI AIKOVAT

voivat tulla susivaliokunnan juttusille haastattelutilaisuuteen:
Tunturiladun Kesäpäivillä 15.–17.8.14 Lammilla
Susiaisten ja syyskokouksen yhteydessä 3.–5.10.14 Sotkamossa.

Tarvittaessa susivaliokunnan kanssa voi sopia muustakin ajankohdasta. Ota rohkeasti yhteyttä susivaliokunnan jäseneen.
Susikokelaita pyydetään ilmoittautumaan etukäteen haastatteluti-laisuuteen.

Susivaliokunta, Marita Maula (pj), marita.maula@kolumbus.fi **puh. 040 509 4412,**
Tommi Avikainen, tavikainen@gmail.com, **puh. 0500 546 126**
Pirjo Jauhiainen, pirjau@gmailcom, **puh. 040 724 8281**
Juhani Lahtinen, Juhani.lahtinen@pp3.inet.fi, **puh. 040 545 1681**
Panu Loisa, Panu.loisa@welho.com, **puh. 0400 708 243**
Raimo Pahkala, Raimo.pahkala@nic.fi, **puh. 040 839 6638**

Tempaus

Tunturilatu saavuttaa vuonna 2016 kunnioittettavan 70-vuoden iän.
Silloin toiminnallisesti koko vuosi on yhtä juhlaa.
Vuonna 1996 olimme viidelläkymmenellä tunturinhuipulla samanaikaisesti keskipäivän aikaan lukemassa julistusta.
Vuoden 2006 aikana vaelsimme kerhoittain napapiiriltä napapiirille Suomen rajojen sisäpuolella.
Mikä on näkyvä tempaus vuonna 2016.
Mieti ja kerro ajatuksesi johtokunnalle.
Tee ehdotus muistaen, että tunturilatulaiset voivat halutessaan toteuttaa myös "mahdottomia" ehdotuksia.
Johtokunta

TUNTURILATU RY:N SUSIAISET JA SYYSKOKOUS 3–5.10.2014

Susiais- ja syyskokous viikonloppu Sotkamossa, Naapurivaaran Lomakeskuksessa.
Lomakeskus sijaitsee Sotkamoreittiin kuuluvan joen rannalla, näkymä Vuokatin vaarojen jonoon ja Nuasjärvelle. Vuokatin aktiviteetit ja Katinkullan kylpylä kivenheiton päässä.
Majoitukseen olemme varanneet sisätiloja ja majoittua voi myös teltoissa, asuntovaunussa/autossa.
Tarkemmat tiedot Tunturilatulehdessä 3/2014

KÄMPPÄVARAUKSET 2014

31.5.–15.6.	Talkoot, Susikyrö	
12.–20.7.	Vava-leiri, Susikyrö	
15.–17.8.	Tunturiladun kesäpäivät, Kaunisniemen leirikeskuksessa Hämeenlinnassa	
23.–30.8.	Luokta, Susi-Kiisa	
30.8.–6.9.	Kavtsi, Susikyrö, iso kämppä	
30.8.–6.9.	Kuovza, Susi-Talas	
6.–13.9.	Logi, Susi-Kiisa	
6.–13.9.	Tsietsa, Susi-Talas	
13.–20.9.	Geatki, Susi-Kiisa	
13.–20.9.	Owla, Susi-Talas	
3.–5.10.	Tunturiladun susiaisviikonloppu	

2015

20.3 - 4.4.2015	2 petipaikkaa	Susi-Oskari
vko 13	15 petipaikkaa iso kämppä	Susikyrö,
vko 14	14 petipaikkaa iso kämppä	Susikyrö,
vko 15	15 petipaikkaa iso kämppä	Susikyrö,
vko 36	4 petipaikkaa	Susi-Talas
vko 37	10 petipaikkaa	Susi-Talas
vko 37	15 petipaikkaa iso kämppä	Susikyrö,
vko 37	5 petipaikkaa	Susi-Oskari

TUNTURILATU

Tunturilatulaisten jäsenlehti, joka ilmestyy neljä kertaa vuodessa.

Julkaisija: Tunturilatu ry
Päätoimittaja:
Raimo Pahkala, Honkakatu 10, 87100 KAJAANI
puh. 040 839 6638
raimo.pahkala@nic.fi
Toimitussihteeri:
Satu Ojala, Huittisten Sanomalehti Oy, Pl 36, 32701 HUITTINEN
pt. 045 327 5650, pk 050 5234 844
satu.ojala@lauttakyla.fi

Tiedotustoimikunta:
Satu Ojala (pj), Raimo Pahkala, Iitu Gerlin, Paul Pakarinen

Ilmoitushinnat:
0,60 euroa pmm,
¼ sivu 290 euroa,
½ sivua 540 euroa
Koko sivu 900 euroa
Sivunvalmistus ja taitto:
Huittisten Sanomalehti Oy
Painopaikka:
Westpoint. Rauma

Ilmestymisaikataulu 2014:

Numero	Aineistopäivä	Lehti jäsenillä
3	**1.8.**	**19.8.**
4	**7.11.**	**25.11.**

Osoitteen- ja nimenmuutokset:
Tunturilatu ja kerhot ja myös Suomen Latu saavat kotimaan muutokset Väestörekisterikeskukselta, mikäli henkilö ei ole kieltänyt tietojensa antamista. He, samoin kuin ulkomaille muuttavat tai siellä olevat, lähettävät itse muutosilmoituksensa jäsensihteerille:

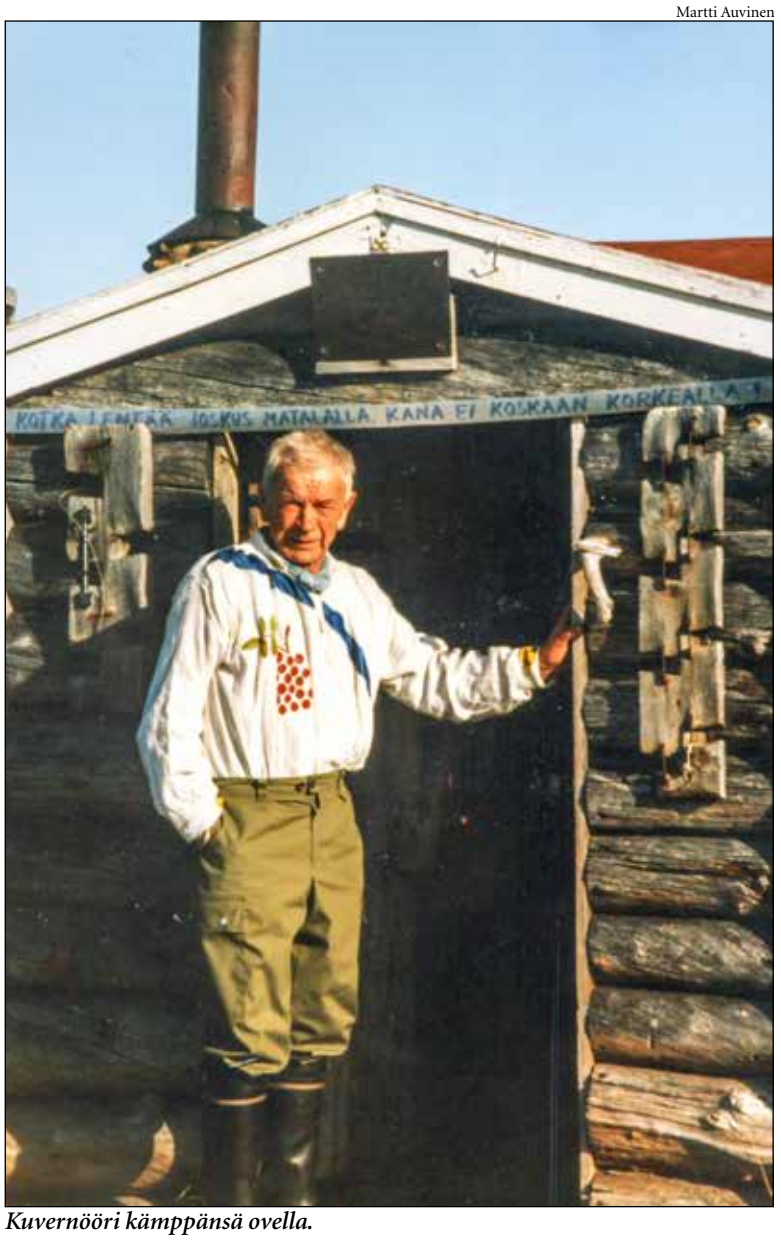
Tiina Loisa
Konalantie 43 A 7,
00390 HELSINKI,
tiina.loisa@saunalahti.fi

SUOMEN LATU

YMPÄRISTÖMERKKI MILJÖMÄRKT
441 800
Painotuote

Miessin kuvernööri Heikki Pihlajamäki

Martti Auvinen

Kuvernööri kämppänsä ovella.

Jatkoa viime numerosta:
Kuvernöörin ”arvo” oli kiertynyt Heikille siten, että maaherra Miettunen oli vieraillut kerran Miessillä. Ilmeisesti Heikin olemus ja huumori antoivat maaherralle ja seurueelle yllykkeen nimetä hänet alueen kuvernööriksi. Ja monitaitoiset vaeltajaystävät ideoivat ja tekivät arvoon sopivaa rekvisiittaa.

Heikin halvaantuneen käden toimintakyky palautui jossain määrin. Metsätöihin, joita hän oli vielä hiukan tehnyt, hän ei kuitenkaan enää pystynyt. Myös kullankaivuu jäi vähäiseksi. Niinpä hän joinakin talvina kärsi suorastaan nälkää, kuten kirjeessään kertoi.

Keskitalvella upottavan lumen aikaan seudulla eivät liikkuneet edes poromiehet. Niinpä hän kierteli seudun autiotuvissa keräilemässä vaeltajien jättämiä ylimääräisiä muonia. Tajuttuani tilanteen ryhdyin puuhaamaan hänelle ylimääräistä rintamasotilaseläkettä. Ammattini vuoksi tiesin, että sellainen voitiin myöntää, jos rintamajoukoissa palvellut sotilaan työkyky oli huomattavasti alentunut ja oli taloudellisen tuen tarpeessa. Pyysin Heikiltä valtakirjan hoitaakseni asiaa.

Eräs Miessillä käynyt porilainen lääkäri antoi lausunnon Heikin alentuneesta työkyvystä. Hankin sotilaspiiristä todistuksen rintamapalvelusta ja muut tarpeelliset paperit. Sitten hakemus sosiaaliministeriöön. Erinäisten mutkien jälkeen Heikille myönnettiin ylimääräinen rintamasotilaseläke. Silloin 70-luvulla se oli noin 300 markkaa kuukaudessa.

Myöhemmin eräällä kevättalven vaelluksella ehdotin Heikille, että hän hakeutuisi lääkäriin ja hakisi työkyvyttömyyseläkettä. Vastaus yllätti: -Tämä eläke riittää minulle.

Tilasin muonat ja muut tarpeet tammikuussa. Ne on maksettu. Nyt minun pankkitilille kertyy rahaa, jota tarvitsen vasta kesällä. Mitä minä enemmällä rahalla. Ryyppäisin vain ne.

Maailman paras paikka

Tuttavuutemme alkuvaiheessa lähetin Heikille kirjeen, jossa tiedustelin, voisinko tulla heinäkuun alussa kyläilemään hänen luokseen. Vastaus oli ytimekäs:

–Ei sitä kysellä, Miessille tullaan vaan. Lomaohjelmaani tuli kuitenkin muutos ja Miessille meno jäi. Sitemmin kuulin eräältä työtoverilta, joka kävi niihin aikoihin Lemmenjoella, että Heikki oli useana päivänä odottanut minua Kultahaminassa, johon venekyydit tienpäästä toivat.

Myöhemmin hän kirjoitti, että olisin päässyt filmitähdeksi, jos olisin tullut. Miessillä oli nimittäin kuvattu dokumenttielokuvaa Miessin kuvernööristä. Joitakin vuosia myöhemmin TV-elokuva, joka tehtiin suomalais-puolalaisena yhteistyönä, valmistui. Sen nimi on Maailman paras paikka.

Dokumentti sai kiittävän vastaanoton. Se esitettiin Suomenkin televisiossa useita kertoja.

Heikki oli syntynyt Kankaanpäässä 10.12.1919 punaorpona. Kansalaissota oli päättynyt jo toista vuotta aiemmin. Hänen isänsä oli piileskellyt paikkakunnalla. Hän jäi kuitenkin lopulta kiinni ja oli viimeinen sodan kuolemaantuomituista.

Sotien jälkeen Heikki solmi avioliiton, joka päättyi melko pian eroon. Sittemmin hän hakeutui Lappiin metsätöihin. Myöhemmin hän siirtyi Lemmenjoen kultamaille. Sieltä oli löydetty kultaa 1940-luvun lopulla. Se synnytti melkoisen ryntäyksen Maarestatuntureitten seuduille.

Matkaa Njurgalahden saamelaistaloista kertyi jokea myöten noin 25 kilometriä. Venepaikka sai osuvan nimen Kultahamina. Tästä on noustava Ahistuksen mäkeä viitisen kilometriä ylös tunturiin, joitten lomassa jokilatvat soljuvat. Heikkikin hakeutui sinne jossain vaiheessa ja asettui Miessijoen latvalle. Asui siellä ympärivuotisesti kymmeniä vuosia.

Jatkossa vaellukseni suuntautuivat usein Heikille. Juhannuksen seudusta syyskuulle liikennöi aamuin ja illoin moottorivene Njurgalahdesta Kultahaminaan. Toki sinne voi matkata kävellenkin, mutta kultamaat kiehtoivat monia. Usea tyytyi käymään siellä vain päiväseltään.

Kultahaminassa on pieni autiomaja. Kun nousee mainittua Ahdistuksenmäkeä viitisen kilometriä, on edessä Morgamoja, puro josta seudun kulta ensiksi löydettiin.

Siitä alkavat tunturit. Tässä on myös Morgamin kultala, autiomaja jonka kylkeen Metsähallitus on rakentanut myöhemmin varaustuvan. Se on lukittu, mutta vuokrattavissa.

Polku Miessijoelle jatkuu Kultalan vieressä nousevan Pellisenlaki-nimisen pikkutunturin päällitse länsiluoteeseen. Tunturipaljakkaa saa Pelliseltä taivaltaa toiset viisi kilometriä Miessin kuvernöörin majalle.

Heikki oli taipuvainen juopotteluun. Ehkä se oli osasyynä Miessille asettumiseen. Hän ei ollut suinkaan erakko. Vuosien mittaan hänelle kertyi vaeltajaystävien joukko, jotka poikkesivat toistuvasti hänen luokseen.

Matala maja oli vuorattu paksuilla kunttaturpeilla. Huopakatto päällimmäisenä. Seinustaa kiersivät penkit ja laverisängyt. Ovensuunurkassa oli valurautainen Rapid-liesi.

Ystävät olivat isännän vinkkien ja ennen kaikkea huumorin perusteella luoneet mausteita majaan. Ovessa pronssivalu, jonka tausta kuvasi vaskoolia. Siinä teksti Miessinmaan kuvernöörinvirasto sekä kuvernöörin tunnus Honour at Humour, kunnia ja huumori.

Kävin Heikin luona myöhempinä vuosina monet kerrat. Myös vaimoni kanssa useinkin. Heikki oli elättänyt aiemmin itsensä pääasiassa metsätöillä.

Painava moottorisaha, joissa ei aiemmin ollut tärinävaimennusta, ja kova kaivutyö kultaa hakiessa olivat tuoneet kroonisen rasitusvamman käsivarsiin. Niin jäivät vähitellen metsätyöt kuin kullan hakeminenkin.

Olimme harvakseltaan kirjeenvaihdossa. Heikki kirjoitti usein joitakin virkkeitä ja jatkoi kirjettä päivän tahi parin kuluttua.

Jonain talvena hän kirjoitti, että ruoka loppui niin tarkoin, että hän kierteli autiomajoja, joista löysi näkkileipää, kuivakeittopusseja, makaroneja ym. hengenpitimikseen.

Ammattini vuoksi tiesin, että rintamasotilaana palvelleelle, jonka työkyky on tuntuvasti alentunut, voitiin myöntää nk. ylimääräinen rintamasotilaseläke.

Pyysin Heikiltä valtakirjan eläkeasiaa varten. Hän oli kertonut, että eräs porilainen lääkäri oli käynyt Miessillä ja jututtanut Heikkiä tämän voinnista. Niin kirjoitin tälle lääkärille ja selostin asian. Hän lähetti minulle vapaamuotoisen lausunnon, jossa selosti Heikin terveydentilaa.

Toteamus oli, ettei tämä ollut kykenevä raskaaseen ruumiilliseen työhön. Lisäksi hankin muut tarpeelliset asiakirjat ja lähetin paperit sosiaaliministeriöön.

Erinäisten mutkien jälkeen Heikille myönnettiin ylimääräinen rintamasotilaseläke, joka oli runsaat 300 markkaa 70-luvun rahassa. Vähän myöhemmin ehdotin Heikille että hän hakeutuisi lääkäriin ja hakisi työkyvyttömyyseläkettä.

–Mitä minä enemmällä rahalla. Minä oon tilanna muonat ja kahvit niin, että pärjään alkutalveen. Joka kuukaus tulee tiilille pankkiin yli 300 markkaa. Jos minä saisin enemmän, niin minä vain viinaan sen käyttäsin.

Kaamosaika oli hiljaista, koska pehmeän lumen aikaan poromiehetkään eivät liikkuneet. Tammikuun alkupuolella Heikki odotti aurinkoisina päivinä, milloin aurinko ensi kerran pilkistää Martiniiskonpalon, etelän suunnalla olevan tunturin, kupeesta ensimmäisen kerran.

Eräs talvi hän kirjoitti, että oli käynyt Inarin kirkolla veroasioitten takia. Viinaakin oli tullut otettua. Vasta illalla hän lähti ajamaan Njurgalahdesta tunturiin. Kun hän pääsi Jäkäläpäälle ja oli vain muutamia kilometriä kämpälle, kelkan moottori sammui. Heikki otti reestä sukset ja jatkoi hiihtäen. Jossain vaiheessa hän havahtui, että edessä oli Martiniiskonpalo. Hän oli hiihtänyt neljäviisi kilometriä ohi kämppänsä. Kun oli keskitalvi ja yö, ei harhaan hiihto ollut ihme.

– Kyllä tuntu hyvältä kun viimein pääsin kämpälle. Poromiehet olivat seuraavana aamuna lähteneet samaan reittiä tarkistaakseen, että Heikki on päässyt perille. He olivat poimineet reitin varrelta paketteja, joita maistissa olleen kuskin reestä oli vauhdissa tippunut. Moni olisi saattanut menehtyä tunturiin, mutta Kuvernööri tuntee lääninsä.

Heikkiin sopi sanonta: ”Antelias on rikas”. Hän laittoi kahvit jokaiselle satunnaiselle kävijälle. Eräänä syksynä olin vaelluskumppanini Arton kanssa tullut vaeltamaan ja poikenneet Miessille.

Pari muutakin vakiokulkijaa majaili Heikin luona. Muut lähtivät tunturiin. Hankkeena myös kaataa tunturikoivuja ja laittaa ne pystykeoiksi, jolloin Heikki ne talvella löytäisi ja kuskaisi polttopuukseen. Heikki pyysi minua laittamaan vesikattilan tulelle aikoen laittaa poronlihakeitoa. Otin noin 6–7 litran vetoisen kattilan. Heikki neuvoi ottamaan isoimman kattilan, jonka vetoisuus oli noin 10 litraa.

–Ei haittaa, jos jää tähteeksi. Voi vaikka iltamyöhällä tulla tunturista nälkäinen poromies. On hyvä sanoa, että tuossa hellalla on keittoa. Ota siitä.

Poromiehet poikkesivat usein Heikille. Aivan lähellä heillä oli Aitavaarassa erotusaita ja myös pieni lautamaja. He kyllä muistivat jättää Heikille poronlihaa.

Tuoretta särvintä hän pyysi myös reeskaa, Inarin pikkusiikaa Lemmenjoesta verkoilla. Pupu-koira haukkui joskus metson. Kevättalvella sai pyytää riekkoja ansoilla.

Kun tamperelaisystävät Inarin lentokerhon ym. myötävaikutuksella veivät Heikin käymään Tampereella, Aamulehdessä oli laaja juttu Kuvernööristä. Siinä Heikki kehui miten hyvää ruokaa oli hänelle siellä tarjottu.

–Miessillä joutuu usein tyytymään siikaan, poronlihaan tahi riekkoon, velmuili Heikki.

Heikki oli syntynyt marraskuussa, jolloin oli kaamos ja pehmeät hanget. Siksi oli päädytty siihen, että syntymäpäiviä vietetään pari kuukautta aiemmin eli viikonvaihteessa, joka on lähinnä syyskuun 19. päivää.

Erityisesti mieleeni ovat jääneet 65-vuotisjuhlat 1984. Lauantai oli kaunis ja lämmin päivä. Juhliin oli tullut kymmenittäin väkeä. Onnittelusähke oli tullut Presidentti Mauno Koivistoltakin. Olihan kysymyksessä maan ainoa kuvernööri!

Tarkoituksena oli ollut tarjota aterialla reeskaa, inarilaista pikkusiikaa, mutta ruska-aika saattoi olla syynä, ettei kalaa saatu. Niin Heikki sanoi Jomppasen Olaville, saamelaisporomiehelle, että käy ampumassa poro. Minä sen kullalla paliskunnalle maksan. Niin Olavi otti kiväärin selkään ja lähti tunturiin. Tuli ja neuvoi kartasta, mistä vaatimen lihat ovat puunoksassa. Juhlakahvilla oli lakkatäytekakkuakin. Siitä Anneli Kulmala apureineen oli huolehtinut. Myöhemmin illalla löytyi hanuristi ja pihalla pantiin jalalla koreasti.

Juhlaväki hajosi illan mittaan mikä minnekin. Minä jäin Heikin majaan. Yöllä heräsin siihen, että pari saamelaismiestä puhuivat lattialla omaa kieltään. Pian he nukahtivat, mutta minä jäin valveille.

Heikki oli herännyt ja hakenut huikopalaksi suolakalaa, jota nautti kynttilän valossa. Yhtäkkiä huomasin, että hänen valkoisen juhlapaidan selkä oli liekeissä. Hyppäsin salamana ylös sieppasin pöytätasolta vesisangon, josta loiskautin vettä hänen niskaansa.

Juhlija oli niin päihtynyt, ettei hän paljon reagoinut. Aamulla hän ihmetteli miten paidanselkämys oli märkä.

Kulmalan Anneli oli hankkinut juhlapaidan, joka oli valkoista keinokuitua. Somisteena kirjailtu pihlajanmarjateterttu. Jos se olisi päässyt liekkeihin, niin juhla olisi muuttunut surujuhlaksi.

Kun Heikin terveys petti hän muutti Inarin kirkolle kultamieskotiin eli pieneen lautarakenteiseen mökkiin. Kauan hän ei siinä jaksanut asua vaan joutui terveyskeskuksen vuodeosastoon. sunnitelmissa oli ollut, että 70-vuotispäivät ovat syyskuussa 1989.
Heikki kuoli kuitenkin saman vuoden tammikuun 15. päivänä. Hänet saatettiin haudan lepoon Inarin hautausmaalle kultamiesten yhteiselle valtaukselle, ”pyrkyrien palstalle”.

Muistojuhlaa vietettiin Paadarjoen rannalla olevassa ravintolassa.

Martti Auvinen